

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Όποιοι τις απόψεις τους δημόσια δεν λένε, κακογραμμένες στείλτε τις και όνομα δεν θέμε...

ΔΩΡΕΑΝ

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 43
www.koinonikikainotomia.gr

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022
7ο ΕΤΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Μ.Κ.Ο. «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»
Υπεύθ. Σύνταξης: Δημ. Ηλιάκης (Λιοδημήτρης), τηλ. 6974322338

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΤΙΣ 31 ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ 31 ΗΜΕΡΕΣ

Ανθρωπιστική στρατηγική αναθεώρηση

Η σύγχρονη ηθική και πολιτική σκέψη, έχει καθιερωθεί στον τρόπο συμπεριφοράς των πολιτών και μαζί στον τρόπο συμπεριφοράς και λειτουργίας των αρχών της κοινωνίας, του Κράτους και όλων των διακρατικών ή οικονομικών εξουσιών.

Η σύγχρονη ηθική και πολιτική σκέψη έχει στο πέρασμα αιώνων, επιβληθεί στους πολίτες από τις ανάγκες και τους σκοπούς που η κάθε τοπική, κρατική ή παγκόσμια εξουσία επέβαλε με κριτήρια εντελώς υποκειμενικά, κυρίως για την διατήρησή της ή την επίτευξη ενός σκοπού. Ο πολίτης υποχρεωνόταν πάντα σε υπακοή και συνήθως να συμπεριφέρεται ως του επιβαλόταν, πιστεύοντας πολλές φορές ότι η κοινωνική κατάσταση που ζει είναι καλή και η ελπίδα να καλύτερεύσει πάντα του προσφερόταν.

Ο εσωτερικός του κόσμος όμως ήταν διαφορετικός. Γνώριζε πάντα μέσα του ότι για να ζει σε ευδαιμονία και να είναι ευτυχισμένος, χρειάζεται να λειτουργούν μεταξύ των ανθρώπων άλλες αξίες, οι οποίες με βάση την ηθική, όχι μόνο θα ήταν πιο ευτυχισμένος, αλλά θα είχε πολύ ισχυρό κίνητρο συμμετοχής στα κοινά, χωρίς υστεροβουλία και σκοπιμότητα και αυτή ακριβώς η ορεξιάτη συμμετοχή του θα ήταν ο βασικός παράγοντας να λειτουργεί όλη η κοινωνία πιο συγχρονισμένη και τότε μόνο θα ερχόταν μία διαχρονική πρόοδος και ανάπτυξη της κοινωνίας.

Γιατί όμως πήραμε άλλο δρόμο και δεν στηρίξαμε τις κοινωνίες μας με αρχές της ηθικής;

Η απλή απάντηση υπάρχει για το σύνθετο αυτό πρόβλημα. Διότι η ηθική αποκτάται από την στιγμή που

γεννήθηκε ο άνθρωπος.

Από την οικογένεια, από το σχολείο, από τους ηθικούς νόμους και την τήρηση των ηθικών νόμων. Χρειάζεται βέβαια βούληση και κυρίως φροντίδα προς τον εαυτό μας και την συμπεριφορά μας, η οποία για να δυναμώσει θέλει την συμπαράσταση των νόμων, του σχολείου και της οικογένειας.

Αν δεν υπάρχει η συμπαράσταση αυτή, παραιτούμαστε της προσπάθειας και συνηθίζουμε σε πιο πρόσκαιρα ωφέλιμα και ευχάριστα πράγματα.

Δεν σημαίνει βέβαια σε καμία περίπτωση ότι μία πορεία του κάθε ανθρώπου που ηθικά πορεύεται,

α) δεν έχει την ευχαρίστηση, μα επιπλέον έχει την ευτυχία,
β) δεν έχει πρόσκαιρα και ωφέλιμα πράγματα, μα όχι μόνο τα έχει, αλλά είναι και πιο διατηρήσιμα.

Τότε γιατί η έλλειψη της θικής συμπεριφοράς;

Την απάντηση μπορεί να την δώσει ο καθένας για τον εαυτό του και για το σύνολο.

Με αυτό το δικαίωμα θα δώσω την δική μου απάντηση. Γιατί η ηθική και ο σεβασμός είναι πιο ισχυροί από την προτεραιότητα. Και αυτοί που έχουν ισχύ θέλουν να βάζουν τις δικές τους προτεραιότητες σε όλους. Υπήρξαν όμως και κάποιοι ισχυροί στην ιστορία της ανθρωπότητας που με όλη τους τη δύναμη, μυαλού και δράσης, προσπάθησαν να καθιερώσουν στην καθημερινότητα, την ηθική στη λειτουργία των κοινωνιών των ανθρώπων.

Όλους αυτούς, ας τους προσέξουμε τουλάχιστον διδακτικώς με κορυφαίους τους Αρχαίους Έλληνες φιλοσόφους. Και τώρα λοιπόν, τι κάνουμε;

Μα πολύ απλά, να δούμε το συμφέρον μας. Αφού έτσι λειτουργεί η παγκόσμια κοινωνία θα λειτουργούμε έτσι. Αλλά με μια άλλη ματιά.

Πρώτα όμως πρέπει να πεισθούμε ότι συμφέρον των πολιτών, του λαού είναι η ηθική συμπεριφορά όπως ακριβώς την αισθάνονται.

Μόνο έτσι: Η οικονομική κατάσταση της κοινωνίας βελτιώνεται.

Η ανθρώπινη ύπαρξη όλων είναι σεβαστή και εκτιμάται. Ο πολίτης στη λειτουργία της κοινωνίας υπολογίζεται. Το πώς θα γίνουν αυτά;

Δεν θα εξιλεωθούμε εύκολα γιατί και συνηθισμένοι είμαστε και ευθύνη έχουμε για την μέχρι σήμερα κοινωνική κατάσταση. Όμως ας βλέπουμε καθαρά τον δικό μας δρόμο.

Ας διαμαρτυρούμαστε ατομικά η ομαδικά και πάντα δημόσια (με κάθε τρόπο) για την ανηθικότητα.

Ας απαιτούμε δημόσια πληροφόρηση. Ας επιβάλλουμε την ηθική στον εαυτό μας.

Ας απαιτούμε τουλάχιστον στα Δημοτικά σχολεία να μπου μαθήματα όχι μόνο ηθικής, αλλά και όλων των αρετών.

Ας καταλάβουμε ότι τα παιδιά μας γίνονται σαν και μας.

Ας προτείνουμε δημόσια εναλλακτικές των νόμων και αποφάσεων προτάσεις και να τις υπερασπιζόμαστε μαζί με άλλους όπως και όσο μπορούμε.

Τότε και οι αντιπρόσωποι της κάθε εξουσίας θα καταλάβουν και επειδή δεν θέλουν να χάσουν τίποτε, θα κάνουν κάτι απλό! Θα επενδύσουν στην ηθική μας.

Κοινωνική ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ

Είναι από αρχαιοτάτων χρόνων κοινά παραδεκτό ότι η Ηθική και όλες οι αρετές που περιλαμβάνει αποκτώνται από τον άνθρωπο με τη γέννησή του.

Επηρεαζόμενοι από το περιβάλλον του κυρίως οικογενειακό, κοινωνικό, διδακτικό κλπ.

Επίσης είναι παραδεκτό ότι όταν σε μια κοινωνία οι πολίτες είναι μυημένοι και εθισμένοι στην Ηθική και τις αρετές της (π.χ. Εντιμότητα, Σεβασμό, Ανιδιοτέλεια, Αγάπη, Αξιοπρέπεια, Υπομονή, Τόλμη, κλπ.) τότε η κοινωνία λειτουργεί πολύ περισσότερο αυτορυθμιζόμενη και πολλαπλασιάζονται οι δυνατότητες τόσο των ιδιωτικών επιχειρήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών, όσο και η εθελοντική και συνειδητή συμμετοχή των πολιτών σε πολλά κοινωνικά δρώμενα βελτιώνει ακόμη περισσότερο τον πολιτισμό και την πρόοδο της κοινωνίας.

Σε μια τέτοια κατάσταση είναι όλοι και πιο ωφελημένοι και πιο ευτυχισμένοι. Αξίζει λοιπόν να συνεισφέρουν όλοι για να συμβεί αυτό.

Έτσι προτείνουμε:

1) Συνεδρίες ομάδων εργαζομένων να εθίζονται στην αυτοπεποίθηση και εξύψωση του ψυχικού τους κόσμου για καλύτερη αντιμετώπιση γεγονότων. Οι συνεδρίες αυτές επιδοτούνται από επιχειρήσεις για όφελός τους και λίγο από το Δημόσιο.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 12

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

• **ΕΛΛΗΝΕΣ: Ο ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΣ ΛΑΟΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ**

ΣΕΛ. 10

• **ΟΥΚΡΑΝΙΑ: ΑΛΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ**

ΣΕΛ. 11

▶ ΠΕΡΙ ΑΜΟΙΒΑΙΟΤΗΤΑΣ

ΣΕΛ. 2

▶ ΠΕΡΙ ΣΕΒΑΣΜΟΥ

ΣΕΛ. 4

▶ ΠΕΡΙ ΑΡΕΤΗΣ

ΣΕΛ. 6

▶ ΠΕΡΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΣΕΛ. 8

▶ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ

ΣΕΛ. 3

▶ ΠΕΡΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ

ΣΕΛ. 5

▶ ΠΕΡΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑΣ

ΣΕΛ. 7

▶ ΠΕΡΙ ΗΘΙΚΗΣ

ΣΕΛ. 9

ΑΜΟΙΒΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΑ

Οι ανθρώπινες σχέσεις βασίζονται σε διαφορετικές αξίες, μεταξύ των οποίων ξεχωρίζουν η συνύπαρξη και η αμοιβαιότητα. Η συνύπαρξη και ο σεβασμός συμβάλλουν στην κοινωνική ανάπτυξη και τον σεβασμό για τους γύρω μας, και μας καλεί να είμαστε αμοιβαίοι με άλλους ανθρώπους, εάν ληφθεί εγκάρδιος χαιρετισμός, τότε απαντά με τον ίδιο τρόπο, και ούτω καθεξής.

Ωστόσο, υπάρχουν διαφορές μεταξύ των ανθρώπων που δεν επιτρέπουν την ανάπτυξη μιας καλής συνύπαρξης και μπορούν να οδηγήσουν σε βία. Δηλαδή, υποτιμώντας το άλλο καλό τόσο μέσω λέξεων όσο και μέσω σωματικής κακοποίησης. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αρνητική αμοιβαιότητα, δίνοντας αυτό που ελήφθη, σε αυτήν την περίπτωση περιφρόνηση ή βία.

Εξ ου και η αξία της αμοιβαιότητας ξεχωρίζει, το να δίνεις και να λαμβάνεις χωρίς περιορισμούς ό, τι είναι ευνοϊκό ή να βοηθά το άλλο άτομο, άρα χτίζονται επίσης ειλικρινείς φιλίες, στις οποίες οι άνθρωποι δίνουν και λαμβάνουν τον ίδιο βαθμό συναισθημάτων, πραγμάτων ή βοηθημάτων χωρίς βλάβη ή υποχρέωση.

Έννοια της αμοιβαιότητας

Οι ανθρώπινες σχέσεις βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην αμοιβαιότητα, οι προσωπικοί, οικονομικοί, ακόμη και πολιτικοί δεσμοί αναπτύσσονται σύμφωνα με τις ανταλλαγές που γίνονται. Είναι ένα Πάρε δώσε συνεχής, για αυτόν τον λόγο σχετίζεται επίσης με αλληλεγγύη ή αποκατάσταση.

Στις οικογενειακές ομάδες, η αμοιβαιότητα συμβαίνει μέσω της αγάπης μεταξύ γονέων και παιδιών. Όταν λαμβάνεται υποστήριξη ή βοήθεια από κάποιον κατά τη διάρκεια μιας ειδικής κατάστασης, οι άνθρωποι ανταποκρίνονται ευχαριστώντας την υποστήριξη που δόθηκε και ακόμη και επιστρέφοντας την εύνοια.

Ωστόσο, ξεκινώντας από την ηθική άποψη, σε πολλές περιπτώσεις η αμοιβαιότητα δεν είναι δίκαιη, υπάρχουν άνθρωποι που ενεργούν με λάθος τρόπο όταν κάποιος άλλος προσφέρει υποστήριξη ή καλή εξυπηρέτηση και αυτοί δεν ανταποκρίνονται σε άλλους με τον ίδιο τρόπο.

Όταν ένα άτομο είναι στοργικό προς το άλλο, θα λάβει επίσης αγάπη ή αγάπη. Στις επιχειρηματικές σχέσεις, επιδιώκεται η επίτευξη ωφέλιμων συμφωνιών, έτσι ώστε και τα δύο μέρη να επιτύχουν, δηλαδή, προσφέρεται και διαπραγματεύεται σύμφωνα με το γεγονός ότι κανένα μέρος δεν βλάπτεται.

Το ίδιο συμβαίνει και στον τομέα της πολιτικής, η διπλωματική αμοιβαιότητα μεταξύ σχέσεων με κυβερνήσεις ή οποιουδήποτε άλλου κυβερνητικού ή ιδιωτικού ιδρύματος καθορίζεται σύμφωνα με τις συμφωνίες που υπογράφονται προς όφελος και των δύο μερών και ενισχύονται οι σχέσεις.

ΑΜΟΙΒΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Η ψυχολογία, από την πλευρά της, μελετά την αμοιβαιότητα ως έναν από τους πιο σημαντικούς κανόνες των προσωπικών και κοινωνικών σχέσεων που

μας καλεί να ανταποκριθούμε σε αυτό που κάνουν σε εμάς με παρόμοιο τρόπο.

Η αμοιβαιότητα παρεμβαίνει στη συμπεριφορά των ανθρώπων, στις προσωπικές και κοινωνικές σχέσεις, τόσο θετικά όσο και αρνητικά, ανάλογα με την περίπτωση, εξ ου και η σημασία της ως κοινωνικής αξίας.

ΑΜΟΙΒΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

Διάφορες ανθρωπολογικές μελέτες έχουν αποδείξει ότι η αμοιβαιότητα είναι ο πιο συνηθισμένος τρόπος για τη διεξαγωγή ανταλλαγών μεταξύ κοινωνικών ομάδων, γι' αυτό διακρίνονται τρεις τύποι αμοιβαιότητας. Η εκτεταμένη αμοιβαιότητα είναι όταν ένα αγαθό ή μια υπηρεσία δίνεται ή λαμβάνεται χωρίς να περιμένετε μια επόμενη ανταμοιβή για αυτό που δίνεται.

Στην ισορροπημένη αμοιβαιότητα αναμένεται να λάβει αυτό που δίνεται βραχυπρόθεσμα, ακόμη και αν δεν είναι ισοδύναμο με αυτό που δίνεται.

Η ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΑΜΟΙΒΑΙΟΤΗΤΑ

Εμφανίζεται όταν κάποιος θέλει να εκμεταλλευτεί κάποιον άλλο προσπαθώντας να πάρει κάτι χωρίς να δώσει τίποτα σε αντάλλαγμα.

Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις αυτή η αμοιβαιότητα δεν δημιουργεί την ίδια ευημερία ή όφελος μεταξύ των δύο ατόμων, συνεπώς αυτό που δίνεται ή λαμβάνεται δεν είναι ανάλογο με αυτό που δίνεται ή λαμβάνεται, ειδικά εάν δεν ζητήθηκε. Ωστόσο, γίνεται για να αποφευχθεί η επωνυμία ως αγάριστο άτομο.

Για να αποφύγετε αυτήν την κατάσταση, το ιδανικό είναι να μην αποδεχτείτε τη βοήθεια ή την εύνοια που προσφέρεται χωρίς να την ζητήσετε ή να την ζητήσετε. Με αυτόν τον τρόπο, η αμοιβαιότητα επηρεάζεται και από την υποχρέωση αποφεύγεται.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Φιλία και αμοιβαιότητα

Η φιλία είναι μια σχέση που προϋποθέτει την αμοιβαιότητα. Και ενώ η προσμονή δίκαιης ανταπόδοσης μπορεί να θεμελιώνει έναν ανεπίσημο ηθικό κώδικα της φιλίας, οι πράξεις φιλίας δεν γίνονται αντιληπτές ως υποχρεωτικές ή με τη μορφή συμβολαίου. Η αμοιβαιότητα προϋποθέτει τη δυνατότητα της ανταπόδοσης. Στην εποχή μας η φιλία τοποθετείται στον τομέα του ιδιωτικού και του προσωπικού και αντιτίθεται στη δημόσια σφαίρα των νόμων, των συμβολαίων, των οφειλών και των υποχρεώσεων. Η ιδέα της φιλίας έχει πνευματοποιηθεί και τείνει να θεμελιωθεί σε αφηρημένες αξίες, όπως η αυθεντικότητα και η ηθελημένη αποκάλυψη του εσωτερικού μας κόσμου στον άλλο. Εντούτοις η έννοια της ισότητας και της αμοιβαίας ανταπόδοσης δεν έχει εκλείψει. Η φιλία παρουσιάζεται ως ιδανική σχέση και ταυτόχρονα υποκείμενη σε κανόνες αμοιβαίων υποχρεώσεων.

Ένα στοιχείο εντάσσεται στην έννοια της φιλίας όχι μόνο αυτό που θα αποκαλούσαμε εμείς σήμερα φιλία, αλλά και ένα ευρύ φάσμα δεσμών, όπως μεταξύ γονέων και παιδιών, συζύγων, συμπολιτών, συνδημοτών, συστρατιωτών, συνταξιδιωτών και συγγενών διαφόρων βαθμών.

Όλο το φάσμα των σχέσεων, από την συγγένεια ως την πολιτική ή κοινωνική ταυτότητα, συμμετέχει σε μια κοινή δομή που δεν είναι ούτε πλήρως ιδιωτική, ούτε πλήρως θεσμική.

Μέσα στο πεδίο της φιλίας υπάρχει μια ένταση ανάμεσα στην ιδανική μορφή της φιλίας ως επιθυμίας να ζητάς το καλό του άλλου και το υπολογισμένο ενδιαφέρον για όφελος, κάτι που κάνει τη φιλία να μοιάζει περισσότερο ως μια επένδυση. Η αμοιβαιότητα μεταξύ φίλων θεμελιώνεται σε αντικειμενικές υποχρεώσεις και υπηρεσίες.

Κάποιος που ευεργετήθηκε χρωστά χάριν, ένας όρος που περιλαμβάνει τόσο την ευγνωμοσύνη όσο και την υποχρέωση ανταπόδοσης. Έτσι η φιλία στηρίζεται σε ένα δίκτυο ή οικονομία δανείων και οφειλών. Η αποτυχία να δώσεις ή να ανταποδώσεις βοήθεια την ώρα της ανάγκης είναι παραβίαση της φιλίας. Οι αμοιβαίες υπηρεσίες δεν πηγάζουν τόσο από την καλή θέληση, αλλά από την υποχρέωση που ενυπάρχει στη φιλική σχέση.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΑΝΟΝΑΣ ΤΗΣ ΑΜΟΙΒΑΙΟΤΗΤΑΣ;

Ο κανόνας της αμοιβαιότητας είναι ένας κοινωνικός κανόνας όπου, αν κάποιος κάνει κάτι για σας, τότε αισθάνεστε υποχρεωμένοι να επιστρέψετε την εύνοια.

Πώς λειτουργεί ο κανόνας της αμοιβαιότητας;

Έχετε αισθανθεί ότι είστε υποχρεωμένοι να κάνετε κάτι για κάποιον επειδή έκαναν για πρώτη φορά κάτι για σας;

Αυτός ο κανόνας λειτουργεί με μια απλή αρχή: Έχουμε την τάση να αισθανόμαστε υποχρεωμένοι να επιστρέψουμε τις ευνοϊκές υπηρεσίες αφού οι άνθρωποι κάνουν ευνοϊκές για εμάς.

Γιατί νιώθουμε την ανάγκη να αμβλύνουμε;

Μια τέτοια συμπεριφορά έχει μερικά προφανή οφέλη. ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΡΑΓΜΑ, Η ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΒΟΗΘΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ. Παρεβαίνοντας, διασφαλίζουμε ότι οι άλλοι άνθρωποι λαμβάνουν βοήθεια όταν το χρειάζονται και ότι λαμβάνουμε βοήθεια όταν το χρειαζόμαστε.

ΑΜΟΙΒΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΙΘΩ

Υπάρχουν ορισμένες τεχνικές πειθούς που χρησιμοποιούν την τακτική της αμοιβαιότητας. Αυτές οι στρατηγικές χρησιμοποιούνται από ανθρώπους που προσπαθούν να σας πείσουν να κάνετε κάποια ενέργεια ή να συμμορφωθείτε με ένα αίτημα, όπως οι πωλητές ή οι πολιτικοί.

Σε πολλές περιπτώσεις, ο κανόνας της αμοιβαιότητας είναι πραγματικά καλό πράγμα. Μας βοηθά να συμπεριφέρουμε με κοινωνικά αποδεκτούς τρόπους και μας επιτρέπει να ασχολούμαστε με την κοινωνική προσφορά και τη λήψη με τους ανθρώπους γύρω μας.

Δώστε λίγο χρόνο. Οι εμπειρογνώμονες προτείνουν ότι η επιθυμία για αντιστροφή είναι ισχυρότερη αμέσως μετά την αρχική ανταλλαγή. Εάν μπορείτε να περιμένετε, πιθανότατα θα αισθανθείτε λιγότερη πίεση για να επιστρέψετε την εύνοια.

ΣΥΝΕΠΕΙΑ: Η μητέρα της εμπιστοσύνης

Οι ενέργειες μπορούν είτε να υποστηρίξουν τα λόγια σας είτε να τα αντικρούσουν. Τα λόγια σας είναι πιο αξιόπιστα αν συνοδεύονται από ενέργειες που δείχνουν προς την ίδια κατεύθυνση και φανερώνουν την ίδια πρόθεση. Όταν υποστηρίζουν αυτά που λέτε, δείχνετε ότι οι επιθυμίες, οι υποσχέσεις, οι συγγνώμες και οι προθέσεις που εκφράζετε είναι αληθινές. Αυτό δημιουργεί εμπιστοσύνη και σας επιτρέπει να χαλαρώσετε επειδή δεν χρειάζεται πάντα να είστε σε εγρήγορση. Η εμπιστοσύνη δημιουργείται όταν οι ενέργειες επιβεβαιώνουν τα λόγια.

Υπάρχουν και οι άνθρωποι που τους εμπιστεύεσαι γιατί λένε όμορφα λόγια. Άτομα που λατρεύουν να δίνουν υποσχέσεις, αλλά αργότερα δείχνουν ότι δεν μπορούν να τις κρατήσουν.

Αν τα λόγια δεν συνοδεύονται από πράξεις που τα επιβεβαιώνουν, γίνονται εύθραυστα. Καταστρέφουν την εμπιστοσύνη και είναι δύσκολο να αποκατασταθεί. Δεν μπορείτε να εμπιστευτείτε κάποιον που λέει ένα πράγμα και μετά πηγαίνει σε μια εντελώς διαφορετική κατεύθυνση. Αλλά ταυτόχρονα, η δική σας αδυναμία να αντιδράσετε δείχνει επίσης τι έχετε ως προτεραιότητα στη ζωή σας.

Οι άνθρωποι θέλουν να εμπιστευτούνται – δεν αναζητούμε ανθρώπους που θα μας βλάψουν.

Η εμπιστοσύνη φέρνει ασφάλεια και γαλήνη

Η εμπιστοσύνη φέρνει ασφάλεια, την οποία χρειαζόμαστε για να είμαστε υγιείς. Χρειαζόμαστε συνέπεια. Η ασυνέπεια μας απομακρύνει, μας κάνει ανασφαλείς και μας θέτει σε συνεχή επιφυλακή. Επομένως, όταν κάποιος σπάζει επανειλημμένα την εμπιστοσύνη μας, νιώθουμε την ανάγκη να απομακρυνθούμε.

Εάν δεν δίνουμε αξία στην εμπιστοσύνη, είμαστε καταδικασμένοι

ΤΖΕΝΓΚΙΣ ΧΑΝ: Αν φοβάσαι, να μην το κάνεις. Αν το κάνεις, να μη φοβάσαι.

να συνθλιβόμαστε από τις σχέσεις μας ξανά και ξανά. Αν δεν σεβόμαστε τον εαυτό μας, κανένας άλλος δεν θα μας σεβαστεί. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο είναι σημαντικό να σκεφτείτε σοβαρά σε ποιον προσφέρετε το όμορφο αλλά εύθραυστο δώρο της εμπιστοσύνης. Μερικές φορές αυτή είναι μια πραγματική πράξη θάρρους.

Αναζητήστε άτομα των οποίων οι ενέργειες υποστηρίζουν τα λόγια τους. Μη λέτε πράγματα αν δεν είστε απόλυτα σίγουροι ότι αντικατοπτρίζουν τα συναισθήματά σας. Μη δίνετε υποσχέσεις αν νομίζετε ότι δεν θα μπορέσετε να τις τηρήσετε. Βεβαιωθείτε ότι οι λέξεις σας έχουν αξία. Όταν υπάρχει συνέπεια μετα-

ξύ όσων λέτε και κάνετε, εμπνέετε εμπιστοσύνη και ασφάλεια στους άλλους ανθρώπους. Εκτός από αυτό, αποφεύγετε και την επακόλουθη ενοχλητική γνωστική ασυμφωνία που θα νιώσετε.

Η εμπιστοσύνη και η ασφάλεια είναι θεμελιώδεις πυλώνες κάθε σημαντικής συναισθηματικής σχέσης. Μπορείτε να έχετε πολλούς φίλους, αλλά οι αληθινοί φίλοι δεν είναι τόσο εύκολο να βρεθούν. Γνωρίζετε ότι είναι πραγματικοί φίλοι επειδή είναι πάντα δίπλα σας. Επειδή τα λόγια και οι πράξεις τους συμβαδίζουν, δεν υπάρχει ανασφάλεια για να απειλήσει τη σχέση σας. Γνωρίζετε ότι αν έχετε προβλήματα, θα τα αντιμετωπίσετε πριν προδώσετε τον λόγο σας.

Θα προτιμούσατε να ζείτε με ψεύτικη ελπίδα, περιμένοντας πράξεις

MARY KAY ASH: ΝΑ ΑΣΚΕΙΣ ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ, ΟΧΙ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ.

που δεν θα γίνουν ποτέ, λέξεις που εξαεμίζονται μόλις ειπωθούν; Ή θα προτιμούσατε την αλήθεια, όσο οδυνηρή και αν είναι, γιατί, σε τελική ανάλυση, δείχνει αυτό που αισθάνεται το άλλο άτομο;

Τελικά, η αλήθεια θα μας δείχνει πάντα το δρόμο.

Όταν μπορείς να κάνεις συνηθισμένα πράγματα με ασυνήθιστο τρόπο, θα τραβήξεις την προσοχή του κόσμου.

George Washington Carver

Τα πιο ειλικρινή σου λόγια, λέγονται πράξεις

Του ΣΠΥΡΟΥ ΣΤΑΘΑΤΟΥ

«Ο καλύτερος τρόπος να πεις κάτι, είναι να το κάνεις».

Είναι γεγονός, ότι στην ζωή οι πράξεις είναι αυτές που χαρακτηρίζουν έναν άνθρωπο και όχι τόσο τα λόγια. Πόσες φορές έχουμε δει ανθρώπους άριστους στο λόγο, αλλά από πράξεις "μηδέν". Το να πεις όμορφα λόγια είναι το πιο εύκολο. Όταν έρθει η ώρα να γίνουν πράξη, υπάρχει ένα μικρό(;) θέμα.

Η συνέπεια λόγων και πράξεων είναι μεγάλο πράγμα και δύσκολα πλέον συναντάται σε όλους τους τομείς. Αυτό γίνεται διότι για να μετουσιωθούν τα λόγια σε πράξεις απαιτείται να μπου στην άκρη άλλα πράγματα, όπως ο εγωισμός ή ακόμη και ο φόβος (δισταγμός).

Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι τα λόγια, όσο ωραία και αν είναι, χωρίς πράξεις είναι ελλιπή. Η σοβαρότητα ενός ανθρώπου φαίνεται από τις πράξεις του. Σε αντίθετη περίπτωση, είσαι απλά ένας άξιος χειριστής του λόγου και τίποτε άλλο.

Μπορεί στην αρχή να κερδίσεις τις εντυπώσεις αλλά μετά θα φτάσεις στο σημείο να μην σε παίρνει κανείς στα σοβαρά και να μην σου δίνουν αξία. Η πράξη είναι αυτή που δίνει αξία στα λεγόμενα σου.

Είμαστε μια κοινωνία που αναζητά το εύκολο σε όλα.

Μην μείνετε μόνο στα λόγια γιατί έτσι μπορεί να χάσετε κάτι πολύτιμο που ενδεχομένως να μην ξανασυναπτήσετε ποτέ μπροστά σας.

Συνέπεια λόγων και έργων

Μου αρέσουν οι άνθρωποι που έχουν συνέπεια λόγων και έργων

Πάντα προσπαθούσα να τηρώ το λόγο μου και την υπογραφή μου.

Πιστεύω ακράδαντα πως όταν λέμε κάτι, δεσμευόμαστε, αυτό μας δημιουργεί αυτόματα την υποχρέωση να κάνουμε πράξη τα λόγια μας.

Αυτός που πράττει διαφορετικά από ότι λέει, κατά την προσωπική μου άποψη, δεν έχει κύρος, για μένα, δεν είναι άξιος εμπιστοσύνης.

Επειδή είμαστε «νοήμονα» όντα, σκεφτόμαστε τα λόγια μας πριν να τα ξεστομίσουμε, από την στιγμή που λέμε κάτι έχουμε καθήκον να το κάνουμε πράξη, είναι αδιανόητο άλλα να λέμε και όταν φτάνει

η στιγμή των αποφάσεων και των πράξεων να δρούμε και να αντιδρούμε διαφορετικά.

Αυτό σημαίνει ότι πάντα σκεφτόμαστε δυο και τρεις ίσως φορές πριν αναλάβουμε την οποιαδήποτε ρητή δέσμευση.

ROGER MONDOLONI: Ο Θεός δεν είναι μέσα σε αυτά που ονειρευόμαστε. Είναι μέσα σε αυτά που κάνουμε. Οπότε μην ονειρεύεστε άλλο. Κάντε.

Σαφώς υπάρχουν περιπτώσεις που οι όποιες προεπιλημμένες αποφάσεις είναι αδύνατον να εφαρμοστούν, το ζητούμενο λοιπόν είναι τι κάνουμε σε κάποιες τέτοιες περιπτώσεις.

Θεωρώ ότι εξετάζουμε τα καινούρια δεδομένα και αποφασίζουμε,

Ο,ΤΙ ΠΡΑΞΕΙΣ, ΘΑ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ.

ακόμα όμως και τότε, η συνέπεια λόγων και έργων είναι απαιτητή.

Υπάρχουν αποφάσεις που παίρνονται κάτω από συναισθηματική φόρτιση, υπό πίεση ή ακόμα και εν θερμώ, αυτές έχουμε το δικαίωμα να τις ανατρέξουμε, μας παρέχεται το δικαίωμα της ασυνέπειας;

Νομίζω πως ούτε σε αυτές τις περιπτώσεις δικαιολογείται η ασυνέπεια λόγων και έργων.

Ακόμη και στην περίπτωση της αναίρεσης είμαστε υποχρεωμένοι απέναντι πρώτα στον εαυτό μας αλλά και απέναντι στους όποιους εμπλεκόμενους να επιχειρηματολογήσουμε για την ασυνέπεια μας και να την αιτιολογήσουμε, στηρίζοντάς την.

Το πόσο εφικτά ή ανέφικτα είναι όλα αυτά αποδεικνύεται σε καθημερινή βάση.

Ο λόγος δεν νικά ποτέ τα έργα

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, 480-406 π.Χ.

Αληθινός σεβασμός: Χωρίς αυτόν δεν υπάρχει ανθρωπιά

Λέω σήμερα να εξετάσουμε το θέμα του σεβασμού, όντας μέλη μιας ανθρώπινης κοινωνίας, που πολλά από τα μέλη της θεωρούν την ασέβεια και την αγένεια, ως βασικά «εφόδια» επιβίωσης. Παραδειγματίζονται από τους κρατικούς θεσμούς και την κρατική εξουσία καθώς αυτοί οι φορείς «θεμελιώνουν» τη δύναμη της ύπαρξης τους, στις ασεβείς στάσεις και συμπεριφορές απέναντι στους πολίτες συνολικά.

Τι γίνεται όμως με εκείνους που ζουν ή θέλουν να ζήσουν μια ζωή αυτοσεβασμού και σεβασμού των άλλων; Που θέλουν να ζήσουν σε μια χώρα, με πολιτικο-κοινωνικό πολιτισμό που θα τους σέβεται και θα τον σέβονται;

Ως δάσκαλος, καταλήγω στο συμπέρασμα πως δεν υπάρχει τίποτα πιο σημαντικό για τα παιδιά στο σχολείο-και στο σπίτι φυσικά- από «τα μαθήματα του αυτοσεβασμού και του σεβασμού προς τους άλλους». Τουλάχιστον προς αυτούς που μας σέβονται. Το να σεβόμαστε τον εαυτό μας και τους «άλλους» μας βοηθά να ζήσουμε μια ζωή με νόημα.

Ωστόσο, η βάση του ΣΕΒΑΣΜΟΥ βρίσκεται στον ΑΥΤΟΣΕΒΑΣΜΟ. Αν κάποιος έχει μάθει πραγματικά να σέβεται του εαυτού του, έχει συνήθως ικανότητα να σέβεται και τους άλλους.

Αξίζει να εκπαιδεύουμε τα παιδιά στο σεβασμό του εαυτού και των άλλων. Κι αυτό γιατί μαθαίνοντας να σεβόμαστε, καταφέρνουμε να ζούμε με ταπεινοφροσύνη. Η ταπεινοφροσύνη χαρακτηρίζει εκείνους που αντιλαμβάνονται πως δεν αποτελούν το κέντρο της προσοχής όλων και πως δεν ωφελούνται από τη σπατάλη του χρό-

νου και της ενέργειας τους σε δραστηριότητες ή σκέψεις εγωιστικές, που συνδέονται αποκλειστικά με τον εαυτό.

Είναι σημαντικό λοιπόν να μάθουμε πρώτα στον εαυτό μας και μετά στα παιδιά, δύο-τρία βασικά πράγματα.

- Ναι. Να εμπλέκεσαι συναισθηματικά στις εμπειρίες του άλλου. Μην ταυτίζεσαι όμως μαζί του.

- Άκουγε με ενδιαφέρον και προσοχή όσα λέει, δείχνει και νιώθει ο άλλος. Συνόδευε τον χωρίς να τον κατευθύνεις.

- Να μπαίνεις στη θέση του άλλου, προσπαθώντας να αντιληφθείς όσο γίνεται πιο πιστά, τι είναι αυτό που βιώνει και τι σημασία έχει γι' αυτόν το συγκεκριμένο βίωμα. Παραμέριζε όμως τις προσωπικές σου αντιλήψεις και στάσεις.

Εκπαιδευτικοί και γονείς καλούμαστε να δούμε την αξία του σεβασμού για τον κάθε ένα από μας και για το σύνολο βέβαια μιας πολιτισμένης κοινωνίας. Είναι ανάγκη να επενδύσουμε στο «μάθημα» του σεβασμού.

Γι' αυτό ας μη ξεχνάμε πως γονείς και εκπαιδευτικοί που φέρονται με σεβασμό προς τα παιδιά, δημιουργούν τις προϋποθέσεις ώστε κι εκείνα να υιοθετήσουν ανάλογες συμπεριφορές.

Γονείς και εκπαιδευτικοί δείχνουν σεβασμό και ενδιαφέρον στα παιδιά στις περιπτώσεις που:

- Προσφέρουν διαρκώς ευκαιρίες για την ανάπτυξη μιας ικανότητας τους, ή των ικανότητων τους γενικότερα.

- Αποφεύγουν να τα κρίνουν αρνητικά ως προσωπικότητες, ωστόσο συζητούν μαζί τους και τα καθοδηγούν ώστε να αποφύγουν την πιθανή

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΟΥ

Η σημασία του σεβασμού είναι μία από τις πιο σημαντικές θεμελιώδεις ηθικές αξίες. Ο σεβασμός δίνεται και λαμβάνεται. Περιμένουμε από τους άλλους να μας σέβονται ως αντάλλαγμα για το σεβασμό που δείχνουμε εμείς. Ο σεβασμός όμως έχει μια ιδιαιτερότητα, κερδίζεται. Δεν μπορεί να μετρηθεί ως ποσότητα, δεν μπορεί να αγοραστεί, ούτε μπορείς να τον διαπραγματευτείς. Αν και χίτζεται με την πάροδο του χρόνου, εύκολα μπορεί να χαθεί σε μια στιγμή στις ανθρώπινες σχέσεις. Όσο και αν επιθυμούμε το σεβασμό ή όσο και αν παρακαλέσουμε για αυτόν, μόνο οι άλλοι μπορούν να μας τον παραχωρήσουν ως αποτέλεσμα της δικής μας συμπεριφοράς. Και ο καλύτερος τρόπος για κερδίσουμε τον σεβασμό των άλλων είναι με το να συμπεριφερόμαστε με τρόπο ηθικό και δίκαιο, προσφέροντας αγάπη και βοήθεια προς τον συνάνθρωπό μας και όλα τα άλλα πλάσματα του πλανήτη.

Ο σεβασμός είναι το θετικό συναίσθημα της αυτοεκτίμησης που έχει το άτομο για τον εαυτό του, ή η εκτίμηση που δείχνει ένα άτομο για ένα άλλο πρόσωπο.

επανάληψη συμπεριφορών που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως ανεπιθύμητες.

Συμμετέχουν στα ενδιαφέροντά τους, με ενθουσιασμό. Σέβομαι τον εαυτό μου σημαίνει αγαπώ και εκτιμώ τον εαυτό μου. Σημαίνει έχω αυτοεκτίμηση που με βοηθά να ισορροπώ στη ζωή.

Σέβομαι τον «άλλο» σημαίνει αγαπώ και εκτιμώ τον άλλο. Σημαίνει ότι έχω το «θείο δώρο» της ενσυναίσθησης. Σημαίνει καλή επικοινωνία και ψυχική υγεία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

2) Στο Δημόσιο τομέα όλοι οι εργαζόμενοι είναι προγραμματισμένο να συμμετέχουν σε σεμινάρια και συνεδρίες, υποχρεωτικά και τις ώρες αυτές θα έχουν αντίστοιχα μειωμένο ωράριο.

3) Λειτουργία Ιδιωτικών και δημόσιων κολεγίων για πιστοποίηση υψηλού εθισμού στις αρετές της ηθικής.

4) Σύλλογοι με καταστατικό προσανατολισμό τη βελτίωση και εθισμό των μελών και φίλων σε συγκεκριμένες αρετές, με πολλές διευκολύνσεις από την τοπική αυτοδιοίκηση.

5) Δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση.

Στην υποχρεωτική εκπαίδευση:

α) Δημοτικά σχολεία: Κύριος προσανατολισμός σε γνωστικό επίπεδο και συμμετοχική των παιδιών διαδικασία, όπου ο δάσκαλος (παιδαγωγός) θα είναι κυρίως παρατηρητής.

Αρχή είναι: πρώτα ηθικοί και αγαθοί πολίτες και μετά καλοί επιστήμονες.

β) Γυμνάσιο: Συνεδρίες θεματικές των μαθητών προγραμματισμένες και παρατηρούμενες από τον δάσκαλο.

6) Ελεύθερες ή και πληρωμένες συνεδρίες μέσω Internet σε διαπροσωπικά κανάλια (viber κλπ.).

Από όλες τις παραπάνω ενέργειες θα εκδίδουν οι αρμόδιοι φορείς σχετικό Πιστοποιητικό συμμετοχής και αξιολόγησης του εθισμού στις αρετές αυτές. Βέβαια ίσως και πολλοί άλλοι εφαρμόσιμοι τρόποι μπορεί να βρουν εφαρμογή και στη πολιτική. Είναι επείγον να καλύψουμε χαμένο χρόνο (αιώνες).

ΔΗΜ. ΗΛΙΑΚΗΣ

Διδάσκεται ο σεβασμός;

Οι περισσότεροι γονείς επιδιώκουν καθώς μεγαλώνουν τα παιδιά τους να μάθουν να σέβονται τον εαυτό τους αλλά και τους γύρω τους. Τι είναι όμως ο σεβασμός;

- Σεβασμός δεν σημαίνει υπακοή και πειθαρχία. Όμως όταν ένα παιδί σέβεται η υπακοή ακολουθεί, γιατί γνωρίζει ότι αυτό που του λέτε είναι για το δικό του καλό.

- Βοηθήστε το παιδί σας να κατανοήσει τι είναι ο σεβασμός.

- Ο σεβασμός είναι στάση ζωής και όχι απλά καλή συμπεριφορά.

- Ο σεβασμός δεν είναι ο πληθυντικός στον λόγο, αλλά στην σκέψη, στην πράξη (συμπεριφορά), στο συναίσθημα, στον τρόπο που κοιτάμε και ακούμε κάποιον, στην αξιολόγηση ενός ανθρώπου.

- Σεβασμός είναι οι λέξεις ευχαριστώ, παρακαλώ, συγγνώμη, ειλικρίνεια, αλήθεια.

- Ο σεβασμός συνεπάγεται επιτυχία. Το παιδί που σέβεται φαίνεται στο τρόπο που λειτουργεί με τα παιχνίδια και με ό,τι του ανήκει, έχει υπευθυνότητα για τα πράγματα της ηλικίας του και έχει καλές σχέσεις και με τους φίλους και τους συμμαθητές του.

Μπορείς να μάθεις εσύ τον σεβασμό στον παιδί σου. Συνήθως τα παιδιά παίρ-

νουν ως παράδειγμα τους γονείς τους και μαθαίνουν να ζουν όπως εκείνοι. ΕΣΥ είσαι το παράδειγμα του παιδιού σου!

Τρόποι για να διδάξεις τον σεβασμό στο μικρό σου...

1. Κάντε τον σεβασμό τρόπο της δικής σας ζωής αγαπητοί μου γονείς... Σέβεστε; Θα σέβεται. Δεν υπάρχει ο σεβασμός στην ζωή σας από τα πιο μικρά πράγματα της καθημερινότητας έως τα πιο σημαντικά με συνέπεια; Δεν θα αναγνωρίζει τον σεβασμό, παρά μόνο συνδυασμένος με τον φόβο. Φοβάμαι άρα και σέβομαι...δηλαδή...φοβάμαι άρα υπακούω και πειθαρχώ.

2. Αντιμετωπίστε το παιδί σας και δείξτε του σεβασμό. Ο σεβασμός δεν κάνει ηλικιακές διακρίσεις...γιαγιά-παππούς...μπάμπας-μαμά...κτλ. Ξεκινήστε με μια απλή λέξη "σε παρακαλώ" σε ό,τι του ζητάτε.

3. Επαινέστε την συμπεριφορά του παιδιού σας αλλά και επισημάνετε την συμπεριφορά άλλων που ενέχει σεβασμό.

4. Αποδοκιμάστε την έλλειψη σεβασμού του παιδιού σας αλλά και άλλων.

Βεβαιωθείτε ότι οι εσείς οι ίδιοι εφαρμόζετε στην ζωή σας τα παραπάνω και σίγουρα το παιδί σας θα έχει το καλύτερο μοντέλο σεβασμού για να το μιμηθεί.

Ανταπόκριση: Τι είναι αυτό

Η ανταπόκριση είναι η ηθική και πνευματική ποιότητα ενός ατόμου, που τον βοηθά να βλέπει στους ανθρώπους τις πραγματικές του ιδιότητες, συμβάλλει στην εκδήλωση γενναιοδωρίας, ανοχής, γενναιοδωρίας σε αυτά τα άτομα. Ένας απαντητικός άνθρωπος ξέρει πάντα πώς να βρει μια κοινή γλώσσα με άλλους. Η συμπεριφορά του βασίζεται σε μια πολύ ανεπτυγμένη αίσθηση ενσυναίσθησης, ευαισθησίας, συναισθηματικότητας. Για τους ανθρώπους με αυτές τις ιδιότητες, ο αλτρουισμός είναι πρωταρχικός. Ένα πρόσωπο που ανταποκρίνεται εύκολα στα αιτήματα των άλλων πάντα προσπαθεί να βοηθήσει, μερικές φορές σε απώλεια στα δικά του συναισθήματα. Πάνω από την ανάπτυξη αυτής της ανταπόκρισης μπορεί να οδηγήσει σε κακές συνέπειες, ένα τέτοιο πρόσωπο θα θεωρηθεί ενοχλητικό, πάντα πλημμυρίζει στο λάθος.

Τι είναι η ανταπόκριση πρακτικά;

Η απόκριση σημαίνει να βοηθάς τους άλλους, ανεξάρτητα από τις δικές τους προκαταλήψεις και κοσμοθεωρίες. Ειλικρινής ευαισθησία στη συναισθηματική κατάσταση του αντιπάλου, στα προβλήματα και τις εμπειρίες του - αυτό είναι πολύ σπάνιο στη σύγχρονη κοινωνία.

Η ίδια η ιδιότητα «απόκρισης» αποτελεί έναν συνδυασμό πολλών θετικών ιδιοτήτων: λεπτότητα, ειλικρίνεια, εγκαρδιότητα, προσοχή, σεβασμό στη θεραπεία, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα χαρακτηριστικά του συνομιλητή (ηλικία, φύλο, κατάσταση). Αν αναλύσουμε αυτά τα στοιχεία, μπορούμε να δείξουμε ότι μια τέτοια ιδιότητα ως ανταπόκριση είναι συστηματική και πολύπλευρη, ενώ είναι στενά συνδεδεμένη με το τακτικό.

Τα άτομα που ανταποκρίνονται πάντα προσπαθούν να βοηθήσουν, ακόμη και υπό τις συνθήκες εκείνες που ένα άτομο δεν ζητά τίποτα. Αλλά χάρη σε μια ειλικρινή επιθυμία για βοήθεια, ευαισθησία και ενσυναίσθηση, οι άνθρωποι που ανταποκρίνονται. Παρακολουθούν προσεκτικά και αναλύουν τη συμπεριφορική αντίδραση άλλων συμμετεχόντων στη συζήτηση όχι μόνο στις φράσεις ή τις δικές τους ενέργειες, αλλά και σε άλλους. Οι απαντητικοί άνθρωποι συχνά σημειώνονται ως ιδανικοί συνομιλητές που δεν μπορούν μόνο να ακούν, αλλά και να ακούν την ουσία του τι λέει ένα άτομο. Αυτοί οι άνθρωποι εύκολα ζητούν συγγνώμη και παραδέχονται την ενοχή τους. Για αυτούς, αυτό δεν σημαίνει απολύτως καμία εργασία και ντροπή ή ταπείνωση.

Ένα άτομο με υψηλό επίπεδο ανταπόκρισης δεν κάνει μόνο κακά πράγματα ή δεν προσβάλλει, αυτό είναι ένα άτομο που πάντα έρχεται στη διάσωση και κάνει καλές πράξεις.

Η ανταπόκριση είναι η ποιότητα του είδους «έξυπνοι άνθρωποι».

Στην επικοινωνία, οι απόκριτοι άνθρωποι ακούνε πάντα τους άλλους, δέχονται τους ανθρώπους όπως είναι, με όλα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα. Ταυτόχρονα, δεν προσπαθούν ποτέ να προσαρμόσουν τους ανθρώπους στον εαυτό τους, στο δικό τους στυλ συμπεριφοράς.

Η σημασία της ανταπόκρισης

Η ανταπόκριση είναι ένα πολύ σημαντικό εργαλείο στην επικοινωνία μας το οποίο σκοπό έχει να βοηθήσει και τον συνομιλητή μας αλλά να κάνει πιο εύκολη την αλληλεπίδρασή μας με αυτόν.

Του ΜΙΛΤΟΥ ΤΣΑΚΑΛΟΥ

Μπορεί να διακριθεί σε εποικοδομητική/θετική ανταπόκριση και αρνητική/καταστροφική ανταπόκριση.

Η θετική ανταπόκριση είναι ένας τρόπος να προσφέρουμε και να λαμβάνουμε βοήθεια. Είναι ένας διορθωτικός μηχανισμός για τον καθένα μας, μέσω του οποίου μπορούμε να διαπιστώσουμε κατά πόσο η συμπεριφορά μας ταιριάζει με τις πραγματικές προθέσεις μας. Είναι επίσης ένα μέσο για να φωτίσουμε τον εαυτό μας μέσω της ερώτησης 'Πώς βλέπω τον εαυτό μου και πώς με αντιλαμβάνονται οι άλλοι;'.
Η αρνητική ανταπόκριση είναι κάθε επικοινωνία που μειώνει τον συνομιλητή μας (σαν άτομο) ή στηλιτεύει τον χαρακτήρα του με κάποιον τρόπο (π.χ. είσαι ανάγωγος, είσαι αντιπαθής, είσαι αφόρητος). Παραδείγματα καταστροφικής ανταπόκρισης είναι η αρνητική κριτική, οι κατηγορίες, οι προσπάθειες χειρισμού, η απόδοση ευθυνών στον άλλον (εσύ φταις για όλα!), οι τιμωρίες.

Στη θετική της πτυχή η παροχή ανταπόκρισης πρέπει να είναι ένας τρόπος να βοηθήσουμε τον άλλον να αλλάξει την συμπεριφορά του. Είναι ένας τρόπος να επικοινωνήσουμε στους συνομιλητές μας, πληροφορίες για το πώς αυτοί επηρεάζουν τους γύρω τους.

Παρακάτω θα βρείτε μερικούς τρόπους παροχής θετικής ανταπόκρισης προς τους συνομιλητές σας:
Δώστε τα σχόλια σας με περιγραφικό τρόπο και όχι μέσω αξιολόγησης του άλλου
Περιγράψτε τον τρόπο που αισθανθήκατε ή το πώς βλέπετε εσείς την κατάσταση, προσφέρετε την δυνατότητα στον συνομιλητή σας να χρησιμοποιήσει από μόνος του τα σχόλιά σας εφόσον τα θεωρεί χρήσιμα. Αποφεύγοντας την αξιολόγηση του άλλου σε αυτό που έκανε (π.χ. 'Επρεπε να φερθείς έτσι' ή 'Οφείλεις να έχεις ελέγξει πρώτα...'), μειώνετε την ανάγκη του άλλου να δράσει αμυντικά, κάτι που τον κάνει να κλείσει τον διάλογο επικοινωνίας.

Κάντε συγκεκριμένα σχόλια και αποφύγετε τις γενικότητες
Το να πείτε σε κάποιον π.χ. 'Είσαι συγκεντρωτικός' είναι λιγότερο χρήσιμο από το να πείτε

'Θεωρώ ότι η συγκεκριμένη εργασία θα γινόταν πιο εύκολα αν μοιραζόμασταν όλοι τα κομμάτια της'. Οι συγκεκριμένες προτάσεις έχουν να προσφέρουν πάντα περισσότερα σε σχέση με τις αοριστολογίες.

Τα σχόλια που κάνουμε σε κάποιον, μπορεί να αποβούν καταστροφικά όχι μόνο για την επικοινωνία μας αλλά και για την ίδια τη σχέση μας. Βεβαιωθείτε ότι τα λεγόμενά σας έχουν να κάνουν με την ικανοποίηση των αναγκών όλων αυτών που εμπλέκονται. Η εποικοδομητική ανταπόκριση απευθύνεται σε συμπεριφορές του άλλου που μπορούν να αλλάξουν.

Εάν ο συνομιλητής σας δεν μπορεί να κάνει τίποτα σχετικά με αυτό που τον κριτικάρετε, κρατήστε τα σχόλιά σας για εσάς. Ποιο το νόημα να υπενθυμίζουμε σε κάποιον μία κατάσταση για την οποία δεν έχει τον έλεγχο και να του αυξάνουμε έτσι την απογοήτευσή του;

Προτιμήστε να δίνεται την ανταπόκρισή σας όταν σας ζητείται και να μην την επιβάλλεται

Τα σχόλια μας έχουν καλύτερο αποτέλεσμα όταν έχουν ζητηθεί από τον συνομιλητή μας. Συνήθως το να παίρνουμε το ρίσκο να ζητήσου-

◀ **Μαχάτμα Γκάντι: Σε θέματα συνείδησης, ο κανόνας της πλειοψηφίας δεν ισχύει.**

με την άποψη των άλλων για κάποια συμπεριφορά μας, έχει θετικό αντίκτυπο στον τρόπο που λειτουργούμε στις σχέσεις μας. Δώστε τα σχόλιά σας στον σωστό χρόνο και τόπο

Η ανταπόκρισή μας πρέπει να ταυτίζεται χρονικά με το διάστημα στο οποίο συνέβη η σχετική συμπεριφορά

Ελέγχετε πάντα εάν ο συνομιλητής σας κατάλαβε αυτό που θέλατε να του μεταφέρετε ώστε να επιβεβαιώσετε την σωστή επικοινωνία

Ένας τρόπος για να το πετύχετε αυτό είναι να βάλετε τον συνομιλητή σας να επαναλάβει με δικά του λόγια τα σχόλια που του κάνατε. Εάν αυτό που θα ακούσετε ταιριάζει με αυτό που θέλατε να πείτε, σημαίνει ότι είναι περισσότερες και οι πιθανότητες να κατανοηθεί και να εισακουστεί. Σε περίπτωση που αυτή η αλληλεπίδραση γίνεται ομαδικά, μπορεί να ζητηθεί η άποψη όλων των μελών κατά πόσο αυτή η δήλωση που έγινε αντιπροσωπεύει ή τουλάχιστον είναι αποδεκτή από όλους στην ομάδα.

Νίτσε: Η ιδέα της ηθικότητας των εθίμων.

Αν συγκρίνουμε τον τρόπο ζωής μας με αυτόν που έζησε η ανθρωπότητα για χιλιετίες, θα διαπιστώσουμε ότι εμείς οι σημερινοί άνθρωποι, ζούμε σε μια πολύ ανήθικη εποχή: η δύναμη των ηθών έχει εξασθενήσει εκπληκτικά και η ηθική έννοια έχει εκλεπτυνθεί και εξυψωθεί τόσο ώστε μπορούμε να τη θεωρήσουμε ως εξατμισμένη.

Γι αυτό, εμείς οι αργοπορημένοι άνθρωποι, διεισδύουμε τόσο δύσκολα στις καθοδηγητικές ιδέες που έχουν κυριαρχήσει στη διαμόρφωση της ηθικής και, αν κατορθώνουμε

να τις ανακαλύψουμε, απεχθανόμαστε να τις κοινοποιήσουμε: γιατί ακούγονται τόσο χονδροειδείς! 'Η επειδή μοιάζουν να διαβάλλουν την ηθικότητα!

Αυτή είναι ήδη, για παράδειγμα, η βασική αρχή: η ηθικότητα δεν είναι τίποτα άλλο παρά η υπακοή στα έθιμα, είναι ο παραδοσιακός τρόπος να ενεργείς και να εξελίσσεσαι. Παντού όπου τα έθιμα δεν προστάζουν, δεν υπάρχει ηθικότητα. Και όσο λιγότερο καθορίζεται η ύπαρξη από τα έθιμα, τόσο μικρότερος είναι ο κύκλος της ηθικότητας.

Η έννοια της αρετής

Η αρετή έχει την ικανότητα να καταστήσει τον άνθρωπο ευδαιμόνα. Διαθέτει δε τα εξής χαρακτηριστικά: μπορεί να εξασφαλίσει την ευδαιμονία, διδάσκεται, είναι αναπόβλητη, δεν χάνεται, αποκτάται με ελεύθερη επιλογή. Αυτό σημαίνει ότι η αρετή δεν χαρίζεται από τον θεό στον άνθρωπο αλλά γίνεται κτήμα του όταν την επιλέξει ελεύθερα. Επομένως, συνδέουμε την αρετή με την ελευθερία.

Ανεξάρτητα από το όνομα της ενιαίας αρχής πίστευαν ότι από αυτή γεννιούνται οι τέσσερις πλατωνικές αρετές. Η φρόνηση η οποία είναι υπεύθυνη για τις επιλογές μας («αιρείν»), η ανδρεία της οποίας ο ρόλος είναι να υποφέρει «υπομένειν», η σωφροσύνη, η οποία παραμένει μέσα στα όρια «εμμένειν» και στόχος της είναι να συγκρατεί και μας και τέλος η δικαιοσύνη, η οποία ευθύνεται για την δίκαιη διανομή. Όλες αυτές οι αρετές, επειδή, είναι αλληλένδετες δεν αποκτώνται μεμονωμένα αλλά συνολικά. Δεν μπορεί, δηλαδή, κάποιος να αποκτήσει μόνο την σωφροσύνη αλλά, έχοντας κατακτήσει την σωφροσύνη κατέχει αυτάματα και τις άλλες τρεις αρετές. Διότι κατά την ηθική δράση είναι αδύνατον να διαιρεθούν αυτές.

Το χαρακτηριστικό ιδίωμα της αρετής το ότι είναι, δηλαδή, γνωστική κτίση την αναγάγει σε γνώση. Η αρετή είναι γνώση διότι ο καθορισμός της κάθε μορφής της προϋποθέτει την ύπαρξη γνώσης.

Οι εντολές της φύσης δίνονται στα έμβια όντα υπό μορφή ενστίκτων από την νηπιακή τους, ακόμα, ηλικία και σαν πρώτο ένστικτο αναγνωρίζεται εκείνο της αυτοσυντήρησης. Το πρώτο ανθρώπινο ένστικτο, η αυτοσυντήρηση, είναι η απόκτηση συνείδησης του μωρού για το σώμα του. Είναι η βιολογική θεωράκιση του ανθρώπου για την επιβίωση του, είναι η επιταγή του λόγου για τη προσαρμογή του στους νόμους της φύσης για να επιβιώσει και όχι το αντίθετο. Μεγαλώνοντας το άτομο αποκτά σταδιακά μια σφαιρική άποψη για την αξία, τη λειτουργία τις δυνατότητες και τα επακόλουθα της φύσης του. Σε αυτό το στάδιο αρχίζει να ζητά τον συγχρωτισμό με άλλους ανθρώπους στα πλαίσια της οικογένειας και των μεγάλων κοινωνικών θεσμών, όπως η πόλις της κ.λ.π. Μέσα από αυτή τη διαδικασία ανακαλύπτει την καλή και την κακή όψη των πραγμάτων και μαθαίνει να επιλέγει τα ωφέλημα για τον ίδιο πράγματα αποφεύγοντας τα βλαβερά. Η εξέλιξη του ανθρώπου δεν εκδηλώνεται με τον ίδιο τρόπο στο σύνολο του αλλά διαφέρει από άνθρωπο σε άνθρωπο ανάλογα με την ιδιοσυγκρασία εκάστου. Ένα κοινό άτομο π.χ. θα θεωρήσει ότι ο πλούτος και η υγεία είναι αγαθά ενώ τα αντίθετα τους είναι κακά. Ο άνθρωπος ο οποίος βρίσκεται στο επίπεδο της σοφίας θα έχει διαφορετική άποψη θα πιστεύει ότι το αληθινά άριστο κριτήριο για να ζει σύμφωνα με τη φύση και σωστά ένα έλλογο πλάσμα, είναι ο «Λόγος». Σε αυτή του τη προσπάθεια ο σοφός επικουρείται από την αρετή, το πρώτο αγαθό, για τη σωστή επιλογή ανάμεσα σε υλικά και σωματικά αγαθά. Η αρετή τον βοηθά, επίσης, να υλοποιήσει τις επιλογές του στο βαθμό του δυνατού, διότι η επιτυχία ή όχι ενός στόχου εξαρτάται από την ικανότητα του ατόμου.

Η Δύση έχει απωλέσει την αρετή της

Αλλά σε τι συνίσταται η «Δύση»; Εξαρτάται από την «φυλή» στην οποία απευθύνεται το ερώτημα. Για έναν φιλελεύθερο, η Δύση είναι ο «διαφωτισμός» και οτιδήποτε ακολούθησε –δημοκρατία, ανθρώπινα δικαιώματα, ατομοκεντρισμός, και αυτό το δυναμικό ντούέτο «του Λόγου και Επιστήμης». Για έναν συντηρητικό, μπορεί να σημαίνει ένα σύνολο πολιτισμικών αξιών: Τις παραδοσιακές αντιλήψεις για την οικογένεια, και την εθνική ταυτότητα, και ενδεχομένως, μια ισχυρή θέση υπέρ του καπιταλισμού της ελεύθερης αγοράς. Για τον δε μεταμοντέρνο αριστερό, που αυτήν την στιγμή κυριαρχεί μέσα στην κουλτούρα, η Δύση –αν υποθέσουμε ότι υπήρξε ποτέ γι' αυτόν– αποτελεί την αιχμή της αποικιοκρατίας, της αυτοκρατορίας, του ρατσισμού και όλων των άλλων δεινών για τα οποία ακούμε καθημερινά από τα επίσημα κανάλια πληροφόρησης.

Όλα αυτά τα πράγματα θα μπορούσαν να ισχύουν ταυτοχρόνως, αλλά αναφέρονται σε αρκετά πρόσφατες εξελίξεις. Η έννοια της Δύσης είναι πολύ παλαιότερη του φιλελευθερισμού, του συντηρητισμού, του αριστερισμού ή της αυτοκρατορίας. Είναι ταυτοχρόνως, ένα απλούστερο, πιο αρχαίο και την ίδια στιγμή εντελώς πιο πολύπλοκο κατασκεύασμα απ' ό,τι εισηγούνται οι ερμηνείες αυτές. Είναι το αποτέλεσμα της διασύνδεσης ανθρώπων και λαών της ηπείρου στην μακρά διάρκεια των αιώνων, στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης θρησκευτικής αφηγήσεως.

«Δεν υπήρχε ποτέ άλλος ενιαίος ενοποιητικός οργανισμός της Δυτικής κουλτούρας πέραν της Χριστιανικής Εκκλησίας», θα υποστηρίξει ο ιστορικός του Μεσαίωνα, Κρίστοφερ Ντόσον

«Η Δύση», με άλλα λόγια γεννήθηκε μέσα από την διατύπωση ενός ιερού αφηγήματος –ο κήπος, το μήλο, η πτώση, και η ανάσταση– που διαπέρασε κάθε πτυχή της ζωής μας: από την οργάνωση της εργάσιμης εβδομάδας, στο ετήσιο εορτολόγιο και τις αργίες, μέχρι την πληρωμή των φόρων και τα ατομικά ηθικά καθήκοντα, του τρόπου που φερόμαστε στον γείτονα και τον ξένο, στην υποχρέωση της φιλανθρωπίας, αλλά και την δομή της οικογένειας και πάνω απ' όλα την οπτική που προσλαμβάνουμε το σύμπαν –την δομή, το νόημά του, αλλά και την δική μας θέση εντός του.

Η Δύση, με λίγα λόγια, ήταν η Χριστιανοσύνη. Αλλά η Χριστιανοσύνη πέθανε. Το να ζει κανείς στη σύγχρονη Δύση, σημαίνει ότι ζει ανάμεσα στα ερείπια της. Πολλά από αυτά παραμένουν ακόμα ελκυστικά –οι αγέρωχοι καθεδρικοί και τα κονσέρτα του Μπαχ– αλλά δεν παύουν να είναι ερείπια. Και όταν ένας παλιός πολιτισμός, που χτίστηκε γύρω από μια δοσμένη θρησκευτική τάξη πεθαίνει, δίνει τη θέση του σε μια μεγάλη αναταραχή σε κάθε επίπεδο της κοινωνίας, από την πολιτική μέχρι τον ψυχικό μας κόσμο.

Αν δεν είναι σωστό, μην το κάνεις· αν δεν είναι αλήθεια, μην το πεις.

Μάρκος Αυρήλιος

Η μορφή των πάντων –από την οικογένεια, μέχρι την εργασία, και τις ηθικές στάσεις, την ίδια την ύπαρξη της ηθικής ακόμα, ή την αντίληψη για το καλό και το κακό, τα σεξουαλικά ήθη, το χρήμα, την ανάπαυση, την φύση, το σώμα, την συγγένεια ή το καθήκον– θα τεθεί υπό αίρεση. Καλωσήλθατε στο 2022.

Το σχέδιο που προέταξε ο Διαφωτισμός τον 18ο αιώνα, συνιστούσε μια απόπειρα οικοδόμησης 'ηθικής' (μιας λέξης που δεν υπήρχε με αυτήν την έννοια μέχρι εκείνη την εποχή) ανεξάρτητης από την θεολογία. Επρόκειτο για ένα σχέδιο δημιουργίας ενός νέου ανθρώπου.

Δούλεψε αυτό το σχέδιο; Με μια λέξη, όχι. Η μεταμοντέρνα 'ηθική', λέει ο Μακιντάιρ, δεν μπόρεσε να λειτουργήσει ως υποκατάστατο ενός ανώτερου σκοπού, ή μιας υπερανθρώπινης πηγής νοήματος. Εάν, όμως, ο ορθός δρόμος για την κοινωνία ή για το άτομο δεν στηριζόταν πουθενά αλλού πέρα από την εξατομικευμένη προσωπική κρίση, τότε ποιος ή τι θα έπαιζε το ρόλο του τελικού κριτή;

Εν τέλει, δίχως την ύπαρξη ενός ανώτερου σκοπού ώστε να την συνέχει, η κοινωνία κινδυνεύει να διολισθηθεί –όπως εν τέλει το έκανε– στην 'συγκινησιοκρατία', τον σχετικισμό, και εν τέλει την αποσύνθεσή.

Ενώ υπερασπιζόμαί ένθερμα την δημοκρατία (την πραγματική δημοκρατία, παρακαλώ, όχι το εταιρικό ψευδεπίγραφο της που καταλαμβάνει αυτήν την στιγμή την θέση της), η εκθρόνιση του παντοκράτορα –του Χριστού– που βρίσκονταν στην καρδιά της ιερής

τάξης της Δύσης δεν οδήγησε σε οικουμενική ισότητα και δικαιοσύνη.

Αντίθετα οδήγησε –μέσω της αιματηρής παρέμβασης του Ροβεσπιέρου, του Στάλιν, και του Χίτλερ– σε έναν ολοκληρωτικό θρίαμβο της δύναμης του χρήματος, που έχει θρυμματίσει τον πολιτισμό και τις ψυχές μας σε ένα εκατομμύριο εξοργισμένα θραύσματα.

Το κενό που δημιουργήθηκε από την κατάρρευση των παλιών μας ταμπού, γέμισε με τα δηλητηριώδη αέρια του καταναλωτικού καπιταλισμού, ο οποίος, έχει πλέον διεισδύσει σε κάθε πτυχή της ζωής μας με τον ίδιο τρόπο που κάποτε το είχε κάνει ο Χριστιανισμός, τόσο πολύ μάλιστα που ελάχιστοι συνειδητοποιούν ότι έχει αποικιοποιηθεί τα πάντα –από τον τρόπο που τρώμε μέχρι τις αξίες που διδάσκουμε στα παιδιά μας. Όντας απελευθερωμένοι στο μεταμοντέρνο παρόν μας –που δεν διαθέτει κέντρο, αλήθεια, και προσανατολισμό– δεν έχουμε γίνει οι ανεξάρτητα σκεπτόμενοι, υπεύθυνοι, δημοκρατικοί πολίτες μιας ανθρώπινης πολιτείας. Έχουμε καταστεί σκλάβοι του εαυτού και της ισχύος του χρήματος· πιστοί που γονατίζουν μπροστά στο τερατώδες είδωλο της Προόδου. «Στο ηθικό πεδίο της Δύσης», «τα πάντα είναι κατεύθυνση, αξίωση κυριαρχίας, ηθελμένο απώτερο αποτέλεσμα».

Είχα αρνηθεί τις παλιές αξίες στην εποχή τους και τώρα πρέπει να τις καταπιώ κρύες.

ALTAN

Όλοι διαφορετικοί – Όλοι ίσοι

Η διαφορετικότητα είναι η γοητεία της ζωής... ειδικά όταν αυτή τυχάνει του δέοντος σεβασμού... οι παράλληλοι δρόμοι διαφορετικών ανθρώπων αν και φαινομενικά δε συναντιούνται ποτέ.

ΟΜΩΣ έχουν κοινό σημείο αναφοράς ή συχνά κοινά σημεία...

αν αυτοί οι διαφορετικοί άνθρωποι συναντηθούν τότε ανακατεύουν τα χρώματα των ονείρων τους και ανακαλύπτουν ότι καταλήγουν στο ίδιο χρώμα, αυτό της φιλίας...

Πρέπει λοιπόν να κατανοήσουμε και να αποδεχτούμε τη διαφορετικότητα κάποιων ανθρώπων, διαφορετικοί σε θέματα κουλτούρας, εθνικότητας, θρησκείας, ηλικίας, γένους, σεξουαλικής ταυτότητας, σωματικών και πνευματικών χαρακτηριστικών, αξιών, μορφωτικού επιπέδου, κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου κ.ά., αλλά ίσοι μεταξύ μας.

Γιατί μην ξεχνάμε πως όπως τους βλέπουμε εμείς διαφορετικούς έτσι μας βλέπουν και εκείνοι. Αλλά όλοι πρέπει να είμαστε ένα σύνολο και να συνυπάρχουμε.

Η μοναδικότητα του καθενός μας κάνει να είμαστε διαφορετικοί!

ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΥ

Στις μέρες μας, η επικοινωνία με όλο τον κόσμο έχει αναπτυχθεί ραγδαία. Μπορούμε να επικοινωνήσουμε τόσο εύκολα με ανθρώπους που βρίσκονται δίπλα μας όσο και με αυτούς που βρίσκονται στην άλλη άκρη του πλανήτη. Τα παιδιά, λοιπόν, από πολύ νωρίς έχουν μάθει ανθρώπους άλλου χρώματος, γλώσσας, εθνικότητας, θρησκείας και πνευματικής ανάπτυξης. Γνωρίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στα άτομα αλλά επειδή αυτά τα χαρακτηριστικά είναι κάπως αφηρημένα για τα παιδιά, υπάρχει ο κίνδυνος να υιοθετήσουν στερεότυπα και προκαταλήψεις που τους υποδεικνύει η κοινωνία τους. Η διαπίστωση αυτή καθιστά πολύ σημαντική την ανάγκη για μια προσέγγιση διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στο σχολείο, ιδιαίτερα αν σ' αυτό φοιτούν παιδιά που παρουσιάζουν κάποιες διαφορές.

ΜΟΡΦΕΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ

Φυλετικός: διακρίσεις βασισμένες στη διαφορετικότητα του χρώματος ή εναντίον φυλών του τρίτου κόσμου.

Εθνικός: η αίσθηση της υπεροχής ενός έθνους έναντι των άλλων (εθνικισμός, σοβινισμός).

Κοινωνικός: διακρίσεις βασισμένες σε πολιτικές, ιδεολογικές, πνευματικές, οικονομικές, πολιτιστικές διαφορές, διακρίσεις σε βάρος των γυναικών, των μειονοτήτων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

ΑΙΤΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ

• Οικονομικοί λόγοι: π.χ. εκμετάλλευση ανθρώπων, που αποτελούν φθηνά εργατικά χέρια.

• Έλλειψη παιδείας: οι απαιδευτοί γίνονται κυρίως θύματα προπαγάνδας, δεν μπορούν να κρίνουν, οι επιτηδείοι μπορούν να καλλιεργήσουν στους ανθρώπους αισθήματα κατωτερότητας ή να τους φανατίσουν εναντίον άλλων ομάδων.

• Οικονομικά και πολιτικά προβλήματα μιας κοινωνίας: η βία, η εγκληματικότητα, η ανεργία δημιουργούν ένταση η οποία εκτονώνεται πάνω σε εξιλαστήρια θύματα.

• Επιθυμία κάποιων ατόμων ή λαών για απόκτηση δύναμης και εξουσίας: συμφέροντα οικονομικά, εδαφικά, κοινωνικά, πολιτικά, κ.ά.

• Βαθμός επιρροής των θρησκευτικών δοξασιών και η ηθική εξαχρείωση.

• Επιθυμία για εκμετάλλευση του συνανθρώπου.

• Κοινωνική διαστρωμάτωση και ανισότητα στη παροχή ευκαιριών

• Προκαταλήψεις που δημιουργούνται από την οικογένεια, την παράδοση και το περιεχόμενο των σπουδών του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

• Εθνικιστικά αίτια: οι μικροί λαοί φοβούνται την αφομοίωσή τους από τους μεγάλους και ισχυρούς και χρησιμοποιούν τον εθνικισμό τους ως ασπίδα διασφάλισης της ταυτότητάς τους.

Χρ. Γιανναράς: Το μόνο ρεαλιστικό ισοδύναμο

«Προσλαμβάνει χαρακτήρα προκλητικότατο εμπαιγμού η πεισματική εμμονή των δανειστών σε μέτρα που αυξάνουν προσωρινά τις κρατικές εισπράξεις... Και αδιαφορούν παγερά για τη διαιώνιση του πελατειακού κράτους, που είναι η θεμελιώδης αιτία της διαφθοράς, σήψης και διάλυσης του κρατικού μηχανισμού και των κοινωνικών θεσμών στην Ελλάδα»

«Επιμένουν με ανεξήγητο σαδισμό οι δανειστές να παζαρεύουν μονάδες αύξησης των ποικίλων μορφών κεφαλικού φόρου που έχουν επιβάλει οι πολιτικοί στους πολίτες. Δεν διανοούνται να ζητήσουν το διπλεκόμενο με κομματικά συμφέροντα ισοδύναμο που θα εξασφάλιζε ο τίμιος επανέλεγχος δημόσιων εργαλαβίων και προμηθειών, των τελευταίων (έστω και) είκοσι χρόνων. Το ισοδύναμο από τη δήμευση περιουσιών των πρωθυπουργών και των υπουργών Εθνικής Οικονομίας που υπέγραψαν τον εγκληματικό, εξωφρενικό υπερδανεισμό της χώρας».

«Αλλά το άκρως οδυνηρό για την ελλαδική κοινωνία γεγονός είναι ότι, τέτοια ρεαλιστικής ανακούφησης του

Για όλους τους ανθρώπους, το καλό και το αληθινό είναι το ίδιο. Αυτό που προκαλεί ευχαρίστηση όμως είναι διαφορετικό στον καθένα.

Δημόκριτος

λαού «ισοδύναμο» δεν διανοείται να τα προσφέρει ούτε και μια τάχα «αριστερή» κυβέρνηση... Αλήθεια, δεν έχουν την ψυχραιμία να δουν ότι πρόκειται και πάλι για μια κυβέρνηση με απολύτως «διαχειριστική» αντίληψη της πολιτικής;

Αρχίζει να στήνει κάθε κυβέρνηση το δικό της κομματικό κράτος, να διορίζει τα «δικά της παιδιά», να στελεχώνει δημόσιους οργανισμούς και θεσμούς με τους γνωστούς ευτελείς «μαϊντανούς» που προσφέρονται σε κάθε κυβέρνηση για τις «αδιαφανείς» δουλειές...»

«Θα πάρουν πίσω τα λεφτά τους (οι δανειστές), μόνο αν πετύχουν να στηθεί στην Ελλάδα λειτουργικός κρατικός μηχανισμός: οργανωτικός, ελεγκτικός, δικαστικός, εισπρακτικός. Αφού καταλυθεί αμείλικτα το πελατειακό κράτος, η συνταγματικά παντοδύναμη κομματοκρατία. Και αφού λειτουργήσει νέμεση: να λογοδοτήσουν οι αυτουργοί της σημερινής καταστροφής».

«Το ρεαλιστικό ισοδύναμο της καταβολής των οφειλών μας είναι η ανατροπή της διαχειριστικής πολιτικής μωρίας».

Κοινωνικό Κίνημα για ίση μεταχείριση Τραπεζών και Λαού

Η διάσωση των τραπεζών αποτελούσε προτεραιότητα των κυβερνήσεων τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα να λαμβάνουν τεράστιες οικονομικές ενισχύσεις.

Χαρακτηριστικά αναφέρω 3 περιπτώσεις:

1) Από το σχέδιο Αλογοσκούφη έλαβαν, σε εγγυήσεις, μετρητά 28 δις ευρώ.

2) Πρόσφατα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) τους δόθηκε δάνειο 98 δις, με επιτόκιο μόλις 1%.

3) Ετοιμάζονται να λάβουν, με την ολοκλήρωση του «κουρέματος» των ελληνικών ομολόγων, ενίσχυση 156 δις ευρώ (!), τη στιγμή, μάλιστα, που το σύνολο των τραπεζικών καταθέσεων είναι περίπου 170 δις!!

Συνολικά οικονομική ενίσχυση 156 δις ευρώ (!), τη στιγμή, μάλιστα, που το σύνολο των τραπεζικών καταθέσεων είναι περίπου 170 δις!!

Γιατί, ωστόσο, θα πρέπει, εν μέσω της τραγικής οικονομικής συγκυρίας, να παρέχεται, μονομερώς, στήριξη στο τραπεζικό σύστημα και να μην υπάρξει «μετακύλιση» της στήριξης αυτής, με αναλογικό τρόπο και στους Έλληνες πολίτες.

Και εξηγώ: Από την εσωτερική υποτίμηση, που γίνεται αυτή τη περίοδο στην Ελλάδα, είναι αδιανόητο να εξαιρούνται οι τράπεζες και να πλήττονται λαός και εργαζόμενοι.

Θα πρέπει λοιπόν:

α) Οι τράπεζες να προχωρήσουν, άμεσα, σε ρυθμίσεις δανείων (hair cut) των πολιτών, που θα είναι αντίστοιχες με τις περικοπές και τις πιέσεις που υπέστησαν οι μισθοί και οι συντάξεις.

Παράδειγμα: Για περικοπές μισθών και συντάξεων ύψους 30% θα πρέπει και οι δόσεις των δανείων, να είναι μειωμένες, επίσης, 30%, χωρίς φυσικά ανακεφαλαίωση των τόκων.

β) Οι ήδη καθορισμένες δόσεις για στεγαστικά δάνεια, αντίστοιχα, να μειωθούν στο επίπεδο της μείωσης που έγινε στα ενοίκια.

Παράδειγμα: Για μέση μείωση ενοικίων 30%, θα πρέπει να γίνει και 30% μείωση των δόσεων των τραπεζικών δανείων.

Πολιτικός κόσμος και κοινωνικοί φορείς οφείλουν να συγκροτήσουν ένα Κοινωνικό Κίνημα για ίση μεταχείριση Τραπεζών και Λαού.

Για να υπάρξει «ομαλή» έξοδος από την κρίση, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να ισχύσει ο κανόνας της αναλογικότητας στην επιβολή οικονομικών «βαρών», κάτι που επιβάλλεται και από το Σύνταγμα.

Δημιουργικότητα: Οφέλη & Παγίδες

Οι δραστηριότητες αναδημιουργίας και δημιουργικότητας δρουν προστατευτικά για το άτομο καθώς μέσα από αυτές αναπτύσσει νέες δεξιότητες ή εξελίσσει ήδη υπάρχουσες, αυξάνει το αίσθημα της αυτό-αποτελεσματικότητας και της αυτοπεποίθησης, μαθαίνει να διαχειρίζεται συναισθήματα θυμού, άγχους και αβεβαιότητας.

Ο δημιουργός ενεργεί: συλλαμβάνει μια ιδέα, οποιαδήποτε ιδέα και την κάνει πραγματικότητα της δίνει μορφή, υπόσταση και πολλές φορές αν όχι όλες, η δημιουργία ή το δημιούργημα του είναι ένα θεραπευτικό παράθυρο.

Το πρόσημο της αναδημιουργίας είναι σχεδόν πάντα θετικό. Κομίζει, φέρει χαρά, ικανοποίηση στο άτομο που δημιουργεί. Ικανοποίηση μιας βασικής ανάγκης, της ολοκλήρωσης ενός στόχου. Ταυτόχρονα αυξάνει το αίσθημα της αυτό-αποτελεσματικότητας και της ευχαρίστησης του ατόμου που δημιουργεί.

Άλλες φορές η δημιουργικότητα μπορεί να είναι πνευματική, άλλες χειρωνακτική και άλλες συνδυάζονται και οι δύο υποστάσεις.

Οι δραστηριότητες δημιουργικότητας δρουν προστατευτικά για το άτομο καθώς μέσα από αυτές αναπτύσσει νέες δεξιότητες ή εξελίσσει ήδη υπάρχουσες, αυξάνει το αίσθημα της αυτό-αποτελεσματικότητας και της αυτοπεποίθησης, μαθαίνει να διαχειρίζεται συναισθήματα θυμού, άγχους και αβεβαιότητας. Παράλληλα όταν αρχίσουμε να καταπιανόμαστε με οτιδήποτε θεωρούμε δημιουργικό, ενεργοποιείται στον εγκέφαλο, ο μηχανισμός επιβράβευσης που ελέγχει τη μνήμη και τη συμπεριφορά.

Πολύ συχνά συνδέουμε τη δημιουργικότητα με την επιτυχία, την αποδοχή/ αναγνώριση των άλλων ή και την οικονομική ανταμοιβή. Η δημιουργικότητα με μοναδικούς «προορισμούς – στόχους» την επιτυχία, την αναγνώριση και την οικονομική ανταμοιβή συχνά μπορεί να συνοδεύεται από άγχος, στεναχώρια, πίεση στον εαυτό, αδράνεια ή και αναβλητικότητα.

Όταν αποσυνδέσουμε τη δημιουργικότητα από τους προκαθορισμένους «προορισμούς» και την αφήσουμε να μας οδηγήσει τότε η ευχαρίστηση και η ικανοποίηση που θα μας προσφέρει θα είναι ουσιαστικός μας «σύντροφος».

Η δύναμη της σκέψης είναι το κλειδί στη δημιουργία της πραγματικότητάς μας

Για να γίνετε ο κύριος του πεπρωμένου σας, πρέπει να μάθετε να ελέγχετε τη φύση των κυρίαρχων, συνήθων σκέψεών σας.

Κάθε αποτέλεσμα που βλέπετε στον εξωτερικό ή φυσικό κόσμο, έχει μια πολύ συγκεκριμένη αιτία η οποία έχει την προέλευσή της στον εσωτερικό ή διανοητικό κόσμο σας. Αυτό είναι η ουσία της δύναμης της σκέψης. Κάθε πτυχή της ζωής σας, από την κατάσταση των οικονομικών σας μέχρι την κατάσταση της υγείας και των σχέσεών σας, αποκαλύπτει ακριβώς τις σκέψεις και τις πεποιθήσεις σας.

Με την ενδοσκόπηση και την εφαρμογή αυτής της Αλήθειας, ότι οι σκέψεις σας δημιουργούν την πραγματικότητά σας, θα χαρίσετε στον εαυτό σας τη δύναμη να δημιουργήσετε τις αλλαγές που επιθυμείτε να δείτε να γίνονται στη ζωή σας. Η δημιουργία πραγματικότητας είναι μια εσωτερική εργασία.

Δεν δημιουργούνται όλες οι σκέψεις ίσες: Η ελκυστική δύναμη οποιασδήποτε συγκεκριμένης σκέψης καθορίζεται από πόσο συχνά έχετε αυτή τη σκέψη και από τη δύναμη των συναισθημάτων που συνδέονται με αυτήν. Μία φευγαλέα, περαστική σκέψη δεν έχει την ίδια δημιουργική δύναμη με τις συνήθεις σκέψεις και τις πεποιθήσεις σας.

Χρησιμοποιήστε τη Δύναμη της Σκέψης για να αλλάξετε τη ζωή σας. Για να αλλάξετε τις περιστάσεις σας και να προσελκύσετε αυτά που επιθυμείτε, πρέπει να μάθετε να προγραμματίζετε και να επαναπρογραμματίζετε τον υποσυνείδητο Νου σας.

Ο αποτελεσματικότερος και πρακτικός τρόπος να προγραμματιστεί το υποσυνείδητο μυαλό σας για επιτυχία σε όλους τους

τομείς της ζωής σας είναι να φανταστείτε συνειδητά, να δημιουργήσετε και να προσελκύσετε αυτά που επιθυμείτε. Η φαντασία σας είναι η μηχανή των σκέψεών σας. Μετατρέπει τη Δύναμη της Σκέψης σας σε νοητικές εικόνες.

Εντούτοις, να είστε προσεκτικοί να μην σας γίνει εμμονή η κάθε σκέψη που μπαίνει στο μυαλό σας δεδομένου ότι αυτό θα ήταν εξίσου αντιπαραγωγικό. Θυμηθείτε ότι αν επιμένετε στις αρνητικές, ανεπιθύμητες σκέψεις σας, θα τους δώσετε δύναμη και όπως λέει και μία παροιμία, «σε ότι αντιστέκεστε, ...επιμένει».

Αντικαταστήστε αμέσως τις ανεπιθύμητες σκέψεις: Για να εξουδετερώσετε αμέσως τη δύναμη μιας αρνητικής σκέψης, ήρεμα και σκόπιμα αντικαταστήστε τη με την αντίθετη, θετική ισοδύναμή της.

Υπολογίζεται ότι το μέσος άνθρωπος έχει μεταξύ 12.000 και 70.000 σκέψεων ημερησίως. Αυτό αποδεικνύει ότι ο στόχος σας δεν πρέπει να είναι να ελέγξετε κάθε σκέψη. Τις κυρίαρχες σκέψεις και πεποιθήσεις σας είναι που πρέπει να μάθετε να θέτετε υπό το συνειδητό έλεγχό σας.

Με λίγα λόγια, η ζωή σας είναι ο τέλειος καθρέφτης των σκέψεων, των πεποιθήσεών και της κυρίαρχης νοητικής νοοτροπίας σας. Είτε το συνειδητοποιείτε είτε όχι, εσείς δημιουργείτε ήδη την πραγματικότητά σας μέσω της Δύναμής της Σκέψης σας. Για να αποκτήσετε πρόσβαση στη μέγιστη δημιουργική δύναμη που έχετε στη διάθεσή σας, πρέπει να μάθετε να ελέγχετε τη φύση των συνήθων σκέψεών σας. Οι σκέψεις σας δημιουργούν την πραγματικότητά σας.

18 βασικά χαρακτηριστικά των δημιουργικών ατόμων

Η δημιουργικότητα μπορεί να είναι ένα σταθερό γνώρισμα σε κάποιους ανθρώπους αλλά ενδεχομένως και να εξαρτάται από τις εκάστοτε συνθήκες. Αναμφίβολα πάντως η δημιουργικότητα προϋποθέτει πολύπλοκη νοητική λειτουργία και δεν σχετίζεται με την απλή διαδικασία της σκέψης. Εκείνο που χαρακτηρίζει τους δημιουργικούς ανθρώπους είναι το «μπερδεμα» του μυαλού τους. Κι ενώ δεν υπάρχει ένας αντιπροσωπευτικός τύπος του δημιουργικού ανθρώπου, υπάρχουν 18 πράγματα που κάνουν και τους διαφοροποιούν από τους υπόλοιπους.

1. Ονειροπολούν κατά τη διάρκεια της μέρας. Η «περιπλάνηση» του μυαλού κατά τη διάρκεια της μέρας υποβοηθά τη διαδικασία της δημιουργικότητας.

2. Παρατηρούν τα πάντα. Για εκείνους υπάρχουν παντού πιθανότητες και συνεχώς εξεργάζονται πληροφορίες που λαμβάνουν από την πραγματικότητα γύρω τους.

3. Εργάζονται τις «κατάλληλες» ώρες. Πολλοί μεγάλοι καλλιτέχνες λένε ότι είτε πολύ νωρίς το

πρωί είτε πολύ αργά το βράδυ είναι οι ώρες που δημιουργούν.

4. Περνούν χρόνο μόνοι τους. Η δημιουργικότητα προϋποθέτει την υπέρβαση του φόβου της μοναξιάς, προϋπόθεση και για την ονειροπόληση.

5. Αναζητούν νέες εμπειρίες. Προϋπόθεση για κάτι τέτοιο είναι το «ανοιχτό μυαλό»

6. Αντιστρέφουν τις δυσκολίες (σε ευκολίες). Πολλές ιστορίες και τραγούδια έχουν βασιστεί σε γεγονότα που προκάλεσαν μεγάλη ψυχική οδύνη. Υπήρξαν όμως ταυτόχρονα καταλυτικά για τη δημιουργία μεγάλων καλλιτεχνικών έργων

7. Αποτυγχάνουν επιτυχώς... Οι πετυχημένοι δεν παίρνουν την αποτυχία προσωπικά. Το να είναι κάποιος δημιουργικός σημαίνει συχνά ότι θα αποτύχει επανειλημμένα μέχρι τελικά να φτάσει στο σημείο που επιθυμεί.

8. Θέτουν σημαντικά ερωτήματα. Οι δημιουργικοί άνθρωποι είναι αχόρταγα περιέργοι και διατηρούν την περιέργεια αυτή ακόμη και σε μεγαλύτερη ηλικία.

9. Παρατηρούν τους ανθρώπους γύρω τους

(και συχνά συλλαμβάνουν πολύ καλές ιδέες μ' αυτόν τον τρόπο).

10. Ρισκάρουν (το ρίσκο είναι μέρος της δημιουργικής διαδικασίας).

11. Αντιμετωπίζουν τη ζωή ως ευκαιρία για προσωπική έκφραση.

12. Ακολουθούν τα πραγματικά τους «θέλω». Κινητοποιούνται κυρίως από εσωτερικές επιθυμίες και όχι από την επιθυμία για αναγνώριση ή αμοιβή.

13. Σκέφτονται πέρα από τα δικά τους όρια.

14. Χάνουν την αίσθηση του χρόνου.

15. Περιτριγυρίζονται από όμορφο περιβάλλον. Καθώς και οι ίδιοι είναι σε πολύ καλή κατάσταση απολαμβάνουν την ομορφιά γύρω τους.

16. Ενώνουν τις «κουκίδες». Έχουν την ικανότητα να διακρίνουν ότι υπάρχουν πιθανότητες εκεί που άλλοι δεν μπορούν να κάνουν το ίδιο.

17. Συνεχώς αναζητούν το καινούργιο.

18. Αφιερώνουν χρόνο για πνευματική ξεκούραση. Αντιλαμβάνονται την αξία του «καθαρού» μυαλού και του βαθμού που αυτό επηρεάζει την ποιότητα της δουλειά τους.

ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

Νόμος είναι ο «γραπτός κανόνας Δικαίου, που αποτελεί ρητή και κατηγορηματική έκφραση της βούλησης των νομοθετικών οργάνων του κράτους και που ρυθμίζει τις σχέσεις των πολιτών μεταξύ τους και με την πολιτεία». Οι νόμοι ρυθμίζουν τις σχέσεις μεταξύ των πολιτών για την ομαλή λειτουργία ενός κράτους και την ασφάλεια των δικαιωμάτων των πολιτών.

Ο νόμος έχει δεσμευτικό χαρακτήρα κι ετερονομία, σε αντίθεση με την ηθική που έχει αυτονομία και αυτοδέσμευση. Η ηθική εμπεριέχει τις αξίες εκείνες που συντελούν στη διασφάλιση της λειτουργίας μιας κοινωνίας, ενώ ο νόμος προσπαθεί να διαφυλάξει κάποιες από αυτές τις αξίες με την καθολική ισχύ του. Επίσης, συχνά, η συμμόρφωση με το νομικό πλαίσιο θεωρείται ως το ελάχιστο.

Οι νόμοι είναι πρότυπα συμπεριφοράς που βασίζονται σε ένα είδος ωφελιμιστικής ανάλυσης που καλείται χρησιμότητα. Σύμφωνα με αυτό το είδος, εξετάζεται κι επιδιώκεται το μέγιστο καλό για το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας, βάσει των συνεπειών και των αποτελεσμάτων που προκύπτουν.

Κατά τον Newman (1995), θα πρέπει το νόμιμο να διασφαλίζει και το ηθικό κι αυτό είναι ευθύνη της πολιτικής, η οποία, στο πλαίσιο δικαίου της κοινωνίας, θα πρέπει να διασφαλίζει την ηθικότητα των νόμων και να είναι θεματοφύλακας των αξιών και των ιδανικών μιας κοινωνίας. Ωστόσο, δεν μπορεί η ανηθικότητα να «ηθικοποιείται» με τη νομιμοποίησή της, καθώς μια τέτοια νομιμοποίηση είναι διαστροφή και δεν καθιστά την πράξη ηθική.

Η σχέση νόμου και ηθικής είναι η εξής:

- Ο νόμος καθορίζει την εξωτερική κοινωνική συμπεριφορά, ενώ η ηθική τη συνείδηση που επηρεάζει τη συμπεριφορά.

- Ο νόμος έχει δεσμευτικό-υποχρεωτικό χαρακτήρα, με δικαιώματα και υποχρεώσεις, ενώ η ηθική όχι. Την ακολουθεί κάποιος ελεύθερα.

- Η παράβαση του νόμου επιβάλλει κυρώσεις, ενώ η απόκλιση από την ηθική πιθανόν να προκαλεί τύψεις ή ενοχές στο άτομο.

- Ο νόμος προσπαθεί να επιβάλλει κανόνες για ομαλή κοινωνική συνύπαρξη, ενώ η ηθική δεν είναι ενιαία για όλους του πολιτισμούς ή τις κοινωνίες.

Νόμος και ηθική είναι δύο κύκλοι που κάποιες φορές μερικώς επικαλύπτονται. Άλλοτε προπορεύεται η ηθική (όταν δεν υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο) και άλλοτε ο νόμος (όταν το νομικό πλαίσιο προλαβαίνει μελλοντικά ηθικά διλήμματα).

Ωστόσο, πολλές φορές, νόμος και ηθική συγκρούονται.

Η ηθική και οι αξίες είναι κινητήρια δύναμη για τη θέσπιση νόμων και κανονισμών και για το λόγο αυτό η ηθική προηγείται του νόμου. Επίσης, σε κοινωνίες με υψηλές ηθικές προδιαγραφές, μπορεί οι επιχειρήσεις να ενσωματώσουν αξίες πολύ υψηλότερες από αυτό που απαιτεί ο νόμος κι έτσι να ανταποκριθούν στις κοινωνικές προσδοκίες.

Όμως, πολλές από αυτές τις πολιτικές μπορεί να είναι άδικες ή ανήθικες. Σύμφωνα με τον John Locke εάν κάποιος πιστεύει ότι ένας νόμος είναι ανήθικος, έχει καθήκον, μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες, να εισέλθει στην πολιτική για να αλλάξει αυτό τον νόμο.

Υπάρχει κίνδυνος όταν αμφισβητηθεί η ηθικότητα του νόμου, να επέλθει πολιτική και κοινωνική αναταραχή. Αυτό συμβαίνει ή στα υψηλά επίπεδα ηθικής λογικής ή στα χαμηλότερα, ενώ μια τέτοια αμφισβήτηση είναι σχεδόν πάντα αμφιλεγόμενη.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

Κατά τον Αριστοτέλη η πολιτική είναι η εφαρμογή της ηθικής. Ο πολιτικός, θα πρέπει να εφαρμόζει στην πράξη την ηθική, την οποία έχει κάνει βιώμα του.

Στη σύγχρονη κοινωνία, έχει επικρατήσει η αντίληψη της αποσύνδεσης της πολιτικής από την ηθική. Με την έκπτωση των ηθικών αξιών, είναι ορατή η ανησυχία για την πολιτική συμπεριφορά, ενώ η απορία διατυπώνεται για το αν έχει όριο η ανηθικότητα, πόσο διακριτό είναι και ποιο είναι αυτό. Με την απόσχιση της από την ηθική, η πολιτική έγινε ένα τεχνοκρατικό εργαλείο διαχείρισης της εξουσίας, χρησιμοποιώντας τη δύναμη του λόγου και της επικοινωνιακής συμπεριφοράς.

Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη ο πολιτικός βίος, όπως αυτός διατυπώνεται στο έργο του «Πολιτικά»²⁶, έχει τρία χαρακτηριστικά:

1. Τη συμμετοχή όλων των πολιτών στα σημαντικά ζητήματα

2. Την κοινωνική δράση των πολιτικών

3. Την αίσθηση της ευθύνης των πολιτών για την κοινωνική τους δράση.

Η κάθε κοινωνία έχει τις δικές της ηθικές αξίες και το δικό της πολιτικό σύστημα το οποίο προσπαθεί να προσδώσει ατομική και κοινωνικοπολιτική ελευθερία, χωρίς εξωτερικές παρεμβάσεις ή

πιέσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, δεν μπορεί να υπάρξει παγκόσμια πολιτική ηθική, καθώς δεν υπάρχει μια παγκόσμια κοινωνία με ενιαίο κοινωνικοπολιτικό σύστημα, ικανό να αποδίδει παγκοσμίως δικαιοσύνη.

Στη διεθνή πολιτική ισχύει ο «νόμος του ισχυρού» που επιβάλλεται στον αδύναμο, προκειμένου να εξυπηρετήσει τα δικά του συμφέροντα.

Η πολιτική θα πρέπει να εκφράζει το πλήθος του λαού και όχι προσωπικές πεποιθήσεις των πολιτικών.

Θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα επιλογής από τον πολίτη για εκλογή πολιτικών, η πολιτική και οι πολιτικοί - ως ένα βαθμό - να προκύπτουν από τις επιλογές των πολιτών. Τότε ανάλογα με τα κριτήρια που θα επιλέξει ο πολίτης, ανάλογα με το επίπεδο της ηθικής λογικής του, θα εκλέξει τον κατάλληλο ή όχι πολιτικό. Ο πολιτικός, αφού, ο ίδιος έχει κατακτήσει τις αρετές, ως διαμορφωτής της ηθικής τάξης πλέον, θα πρέπει να λειτουργήσει ως ηθικός παράγοντας, προκειμένου να προτάσσει το κοινό κι εθνικό συμφέρον έναντι του προσωπικού του.

Η πολιτική θα πρέπει να εμπνέει πολιτισμό κι αξίες, να καλλιεργεί δράσεις που συμβάλλουν στην πνευματική, αισθητική και ηθική καλλιέργεια της κοινωνίας.

Ήθος, ηθικές αξίες και κώδικας ηθικής

Ο άνθρωπος, από τη βρεφική του ηλικία ακόμη, μαθαίνει, αντιγράφει και διδάσκεται συμπεριφορές τις οποίες αργότερα - ηθελήμενα ή άθελα - ενστερνίζεται και δημιουργεί ένα σύνολο άγραφων «νόμων» τους οποίους σέβεται. Το σύνολο των ηθικών κανόνων που υιοθετεί διαμορφώνουν το ήθος του το οποίο αναφέρεται στα ψυχοπνευματικά χαρακτηριστικά του καλλιεργημένου ανθρώπου, τα οποία καθορίζουν τη συμπεριφορά του κι ακολουθούν τις ηθικές αξίες.

Ήθος «είναι η βαθύτερη διαμόρφωση και καλλιέργεια του χαρακτήρα του ανθρώπου, ώστε να συμπεριφέρεται λελογισμένα, με μέτρο και αξιοπρέπεια, σεβόμενος τον εαυτό του και τους άλλους». Ηθικός κώδικας είναι «το σύνολο των κανόνων συμπεριφοράς, που υπαγορεύεται από ένα σύστημα ηθικής και το οποίο προσδιορίζει τα όρια εντός των οποίων το άτομο μπορεί να κινηθεί, να δράσει». Ηθικές αξίες: είναι οι αξίες εκείνες οι οποίες διαμορφώνουν το ήθος του ανθρώπου. Είναι τα ιδανικά στα οποία πιστεύει, αυτά που τον εμπνέουν στην πορεία της ζωής του και τα οποία ασπάζεται και υιοθετεί ως τρόπο ζωής, σκέψης και συμπεριφοράς, δημιουργώντας τον δικό του κώδικα ηθικής. Είναι οι αξίες εκείνες που τον κάνουν να ενεργεί ως ΑΝΘΡΩΠΟΣ, προβάλλοντας το κοινό συμφέρον έναντι του προσωπικού, σκεπτόμενος τις συνέπειες των πράξεών του στους συνανθρώπους του, στο περιβάλλον, στην κοινωνία, στο έθνος. Συμπερασματικά, είναι ένα σύνολο αρετών.

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποιες ηθικές αξίες: αγάπη, δικαιοσύνη, καλοσύνη, ανάληψη ευθυνών, εντιμότητα, τιμιότητα, φιλαλήθεια, εργατικότητα, σεβασμός, κοινωνική κι εθνική συνείδηση, συνεργασία, αλληλεγγύη, ευεργετικότητα, εργατικότητα, ευνομία, φιλοπατρία, καλαισθησία, άριστη γνώση της γλώσσας, τήρηση εθίμων και παραδόσεων, υπεράσπιση θεσμών όπως η οικογένεια και η πατρίδα, φιλανθρωπία, δημοκρατικότητα, υπομονή, αισιοδοξία, αυτογνωσία, έμπνευση εμπιστοσύνης, συνέπεια, εχεμύθεια, αντικειμενικότητα κ.ά

Να προστατεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα και να διασφαλίζει τη δικαιοσύνη, θεσπίζοντας νόμους που ρυθμίζουν υποχρεώσεις και δικαιώματα και στηρίζονται σε βασικές ηθικές αξίες όπως η αυτοεκτίμηση, η ειλικρίνεια, η ελευθερία, η εμπιστοσύνη, η αποφυγή βλάβης σε άλλους, η ευγενής άμιλλα κ.ά., αξίες που είναι αποδεκτές από τις περισσότερες θρησκείες και κοινωνίες.

**ΚΑΘΑΡΟΝ ΠΡΑΓΜΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Ο,ΤΙ
ΕΠΛΥΘΗ, ΑΛΛ' Ο,ΤΙ ΔΕΝ ΕΛΕΡΩΘΗ.**

Δημήτριος Καμπούρογλου

ΕΛΛΗΝΕΣ: Ο ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΣ ΛΑΟΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

Η Ουκρανία είναι η μόνη χώρα σήμερα στον κόσμο όπου υπάρχουν ακόμα σημαντικές κοινότητες των Ελλήνων (150.000 περίπου), οι οποίες διατηρούν πλήρη κοινωνική δομή, διαθέτουν «αγροτική ενδοχώρα» και έχουν τη συνείδηση της εντοπιότητας.

Σε αντίθεση με τη δυτική ελληνική διασπορά, η οποία είναι πολύ πιο πρόσφατη και έχει «αστικά» χαρακτηριστικά, αυτή που διατηρήθηκε στον χώρο της Σοβιετικής Ένωσης υπήρξε προϊόν ιστορικών διεργασιών που είχαν μεγάλο χρονικό βάθος.

Ειδικά οι Έλληνες της Ουκρανίας με μητροπολιτικό κέντρο την Κριμαία. Οι αρχαίοι Έλληνες ονόμαζαν την Κριμαία Ταυρίδα σύμφωνα με το όνομα των κατοίκων της, των Ταύρων. Ο Ηρόδοτος αναφέρει ότι ο Ηρακλής όργωσε αυτή τη γη χρησιμοποιώντας ένα γιγάντιο ταύρο. Αποτελούν τον αρχαιότερο λαό που κατοίκησε στα εδάφη αυτά, πολύ πριν από την έλευση των Τατάρων και των σλαβικών φυλών.

Στα τέλη του 5ο αιώνα οι αρχαίοι Έλληνες αποικιστές άρχισαν να εγκαθίστανται κατά μήκος της Μαύρης Θάλασσας. Κάπου εκεί βρισκόταν και η μυθική Κολχίδα από όπου ο Ιάσωνας πήρε το χρυσόμαλλο δέρασ.

Η ελληνική μητρόπολη της περιοχής υπήρξε η Χερσόνησος της Κριμαίας.

Οι πρώτες ελληνικές εγκαταστάσεις (Παντικάπαιον, Νυμφαίον, Θεοδοσία, Χερσόνησος κ.ά.) δημιουργήθηκαν, κυρίως από Ιωνες, στα τέλη του 7ου – αρχές του 6ου π.Χ. αιώνα.

Η Χερσόνησος θα παραμείνει απρόσβλητη κατά την εποχή των νομαδικών μετακινήσεων που χαρακτηρίσαν τον 4ο μ.Χ. αιώνα και θα ενταχθεί στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία έως τον 14ο αιώνα που θα καταληφθεί από τους Τατάρους και θα ενταχθεί στο τουρκικό Χανάτο της Κριμαίας (Qrm Yurtu), που ήταν υποτελές στους Οθωμανούς.

Το 1777, μετά την προσάρτηση της Κριμαίας στη Ρωσία, η Μεγάλη Αικατερίνη διέταξε την εγκατάσταση όλων των Ελλήνων από τη χερσόνησο στη Βόρεια Αζοφική, έτσι έγιναν γνωστοί ως Έλληνες της Αζοφικής.

Εκεί θα ιδρύσουν μια νέα πόλη, στην οποία θα δώσουν το όνομα της Παναγίας και θα ονομασθεί Μαρριούπολη.

Από εκεί και πέρα η ελληνική μητρόπολη της Ουκρανίας θα μεταφερθεί στην περιοχή της Μαρριούπολης με 23 ελληνικά χωριά.

Στην Οδησό την τέταρτη μεγαλύτερη πόλη της Ουκρανίας, υπήρχε μία καλά οργανωμένη ελληνική παροικία. Η πόλη είναι συνδεδεμένη με την Ιστορία του Ελληνισμού. Το 1814 ιδρύθηκε στην πόλη η Φιλική Εταιρεία. Την ίδια χρονιά λειτούργησε και το πρώτο ελληνικό σχολείο.

Από το 1824 λειτούργησε ελληνικό σχολείο στη Μαρριούπολη, ενώ παρόμοιο λειτουργούσε την ίδια εποχή και στο χωριό Μισχάνα.

Από τον 18ο έως τις αρχές του 20ου αιώνα, στον Καύκασο μετανάστευαν μαζί οι Έλληνες από την Οθωμανική Αυτοκρατορία, κυρίως από την περιοχή του Πόντου.

Ανώτερη στρατιωτική σχολή λειτούργησε από το 1775 στη Χερσόνα με διαταγή της Αικατερίνης Β'. Πρόκειται για το Ελληνικό Γυμνάσιο ή Γυμνάσιο των Αλλοδαπών Ομοθρήσκων.

Μετά το 1792 μετονομάστηκε σε Σώμα Αλλοδαπών Ομοθρήσκων, με έδρα την Πετρούπολη. Εκλείσε μόνιμα τις πόρτες του το 1796.

Σημαντική όμως υπήρξε η ίδρυση της Ελληνο-

εμπορικής Σχολής, του δεύτερου σπουδαιότερου ιδρύματος της πόλης μετά το λύκειο Richelieu.

Στη Μαρριούπολη δημιουργήθηκε ο εκδοτικός οίκος «Κολεχτιβιστής», ο οποίος εξέδιδε την ομώνυμη ελληνόγλωσση εφημερίδα είτε στη δημοτική, είτε στη μαριουπολίτικη διάλεκτο. Το 1928, μόνο στην περιοχή της Μαρριούπολης, λειτουργούσαν 39 ελληνικά σχολεία πρώτης βαθμίδας και έξι της δεύτερης με 159 δασκάλους.

Η Οκτωβριανή Επανάσταση θα επηρεάσει αποφασιστικά το μέλλον των ελληνικών κοινοτήτων.

Κατ' αρχάς, τα εδάφη τους θα παραδοθούν στους Γερμανούς κατά τη συμφωνία που θα συνάψει μαζί τους ο Λένιν στο Μπρεστ Λιτόφσκ.

Ο Λένιν θα επιβάλει την άποψή του συγκρουόμενος με όλη την αριστερά της Επανάστασης και εγκαινιάζοντας έτσι μια σκληρή εσωτερική αντιπαράθεση που θα οδηγήσει στην καταστροφή του επαναστατικού δημοκρατικού μετώπου και την έναρξη της διαδικασίας αυταρχικοποίησης που θα οδηγήσει σύντομα στον ολοκληρωτισμό.

Στις περιοχές των Ελλήνων θα αναπτυχθεί ένα αντιγερμανικό αγροτικό αναρχικό κίνημα με πρωτεργάτη τον Νέστορα Μαχόν.

Με την ήττα των Γερμανών στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο οι περιοχές αυτές θα δεχτούν την επίθεση των μπολσεβίκων του Κόκκινου Στρατού. Οι μαχνοβίτες θα ηττηθούν και η περιοχή θα τεθεί υπό την μπολσεβίκικη εξουσία.

Ο εμφύλιος πόλεμος που θα ακολουθήσει, θα συνδυαστεί με τη στρατιωτική επέμβαση της Αντάντ, στο πλαίσιο της οποίας περί τους 23.000 Έλληνες στρατιώτες του Α' Σώματος Στρατού υπό τον στρατηγό Κωνσταντίνο Νίδερ θα σταλούν στη Νότια Ουκρανία (Οδησό και Κριμαία) τον Ιανουάριο του 1919.

Θα εμπλακούν σε στρατιωτικές συγκρούσεις με τους μπολσεβίκους και θα αποχωρήσουν οριστικά τέσσερις μήνες αργότερα.

Η επέμβαση αυτή είχε κάποιες συνέπειες στα αστικά στρώματα των Ελλήνων, με αποτέλεσμα την έξοδο προς την Ελλάδα των πλέον εύπορων εξ αυτών. Ειδικά από την περιοχή της Οδησού, θεωρείται ότι μέχρι το 1920 είχαν αναχωρήσει για την Ελλάδα 10.000-12.000 άτομα.

Όμως η μεγάλη μάζα του ελληνικού πληθυσμού θα παραμείνει στην περιοχή, θα παρακολουθήσει και θα πάρει μέρος στο πολύ ενδιαφέρον σοβιετικό πείραμα προστατευμένη από την ύπαρξη σημαντικού αριθμού Ελλήνων μπολσεβίκων.

Τον 18ο αιώνα εκεί αναπτύχθηκε μία πλούσια εξωστρεφής οικονομική δραστηριότητα που έφερε ευημερία στο ελληνικό στοιχείο.

Αυτή συνεχίστηκε και τον 19ο αιώνα, προσελκύοντας και άλλους Έλληνες από το Ιόνιο, το Αιγαίο και τον ευρύτερο ελλαδικό χώρο προς την περιοχή της νότιας Ρωσίας. Συγκροτήθηκαν κοινότητες ειδικά στα παράλια, όπως αυτές της Οδησού, της Χερσώνας και του Ταϊγανίου.

Μετά το τέλος των ρωσοτουρκικών πολέμων στις ελληνικές κοινότητες θα προστεθούν και μετανάστες από τον μικρασιατικό Πόντο. Το κλίμα αλλάζει μετά τη νίκη των Μπολσεβίκων.

Το Δεκέμβριο του 1937, με απόφαση της σταλινικής ηγεσίας η ελληνική μειονότητα στοχοποιήθηκε. Περίπου 30.000 Έλληνες μεταφέρθηκαν στη Σιβηρία. Η ελληνική σοβιετική παιδεία απαγορεύτηκε, τα ελληνικά σχολεία έκλεισαν, τα ελληνικά κομματικά τυπογραφεία καταστράφηκαν, οι αυτόνομες σοβιετικές ελληνικές περιοχές

καταργήθηκαν. Εκατοντάδες έχασαν τη ζωή τους έπειτα από δίκες-παρωδία. Με ψευδείς κατηγορίες, εκτελέστηκαν όλοι οι Έλληνες διανοούμενοι, καθώς και χιλιάδες εργάτες και αγρότες ελληνικής καταγωγής. Τότε είναι που αρκετές προνομιούχες οικογένειες εγκαταλείπουν τα σπίτια τους και φεύγουν για την Ελλάδα.

Πολλοί Έλληνες άλλαξαν τα ονόματά τους και τα έκαναν ρωσικά για να διασωθούν.

Όμως το ελληνικό στοιχείο θα αφήσει τη σφραγίδα του και στο μοίρασμα του κόσμου μετά το τέλος του 2ου παγκόσμιου πολέμου.

Ενα από τα χαρακτηριστικά σημεία της Κριμαίας ήταν η περιοχή της Γιάλτας, μια κωμόπολη που το 1900 κατοικούσαν από 10.000 Έλληνες. Το όνομά της είναι ελληνικό, προερχόμενο από τη λέξη «γιαλός». Στην περιοχή εγκαταστάθηκαν πολλοί πρόσφυγες από τα Βαλκάνια. Βόρεια της Γιάλτας η περιοχή ονομάστηκε Λιβαδειά, και ο Λάμπρος Κατσώνης απέκτησε με τσαρική εντολή μια μεγάλη έκταση γης. Το αρχοντικό που υπήρχε στην ιδιοκτησία του Κατσώνη μετατράπηκε σε ξενοδοχείο υπό την επωνυμία «Λιβαδειά» και σ' αυτό υπογράφηκε τον Φεβρουάριο του 1945 η περίφημη συμφωνία της Γιάλτας, με την οποία οι νικητές του Β' Παγκόσμιου Πολέμου μοίρασαν μεταξύ τους τον κόσμο.

Εκείνοι που παραμένουν, όμως, παρακολουθούν τη δημιουργία αναγνωρισμένων εθνικών περιοχών εκεί όπου η ελληνική εθνότητα αποτελούσε την πλειονότητα.

Στο σύνολό τους τέσσερις αυτόνομες ελληνικές περιοχές σχηματίζονται στη Σοβιετική Ένωση. Στην συνέχεια με την άνοδο στην εξουσία του Νικήτα Χρουστσώφ, οι Έλληνες της Ουκρανίας, όπως και της υπόλοιπης πρώην Σοβιετικής Ένωσης, αποκτούν σχετική πολιτική ελευθερία.

Το κλίμα όμως αλλάζει ριζικά όταν στο τιμόνι της Σοβιετικής Ένωσης βρίσκεται ο Μιχαήλ Γκορμπατσώφ. Σε αντίθεση με αυτό που συνέβη σε άλλες περιοχές της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, από την περιοχή της Αζοφικής δεν σημειώθηκαν μεγάλες διαρροές προς την Ελλάδα.

Στις 25 Ιανουαρίου του 1989 στη Μαρριούπολη, ιδρύεται ο πρώτος ελληνικός σύλλογος, με πρωταρχικό σκοπό την αναγέννηση της ελληνικής διαλέκτου της Μαρριούπολης και η εκμάθηση της νέας ελληνικής γλώσσας.

Την 25η Μαρτίου του ίδιου χρόνου γιορτάζεται για πρώτη φορά η εθνική μας εορτή και ακούγεται ο εθνικός ύμνος. Από το 1992 έως το 2000 στον τοπικό δημοτικό ραδιοφωνικό σταθμό, δυο φορές το μήνα μεταδίδονταν η εκπομπή «Καλησπέρα». Από το 1992 έως το 1995 στο Ντονέτσκ εκδίδονταν η εφημερίδα «Λόγος», ενώ από το 1994 άρχισε να κυκλοφορεί η εφημερίδα «Χρόνος» του ελληνικού συλλόγου της Μαρριούπολης και το 1996 άνοιξε Ελληνικό προξενείο. Σε μία άτυπη έρευνα που έγινε πρόσφατα, μόνο το 10% μιλάει μέσα στο σπίτι του αποκλειστικά ελληνικά, αν και μία συγκεκριμένη διάλεκτο. Η γλώσσα τους δεν είναι η τρέχουσα νέα ελληνική. Περιλαμβάνει πολλές λέξεις από τα αρχαία ελληνικά που δεν χρησιμοποιούνται ευρέως πλέον στην Ελλάδα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι το κοτόπουλο το αποκαλούν όρνιθα. Η ελληνική γλώσσα διδάσκεται σε εκατοντάδες παιδιά, ενώ οι έδρες νεοελληνικών σπουδών της Μαρριούπολης, του Κιέβου, της Συμφερούπολης και του Λβοφ έχουν εκπαιδεύσει εκατοντάδες δασκάλους της ελληνικής γλώσσας.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ: Αλήθειες και μύθοι για την κρίση

Η κλιμάκωση της έντασης μεταξύ Ρωσίας και Δύσης συνοδεύτηκε από πολλά ψέματα και ενδιαφέρουσες ερμηνείες για την πραγματικότητα

1 Το ΝΑΤΟ ΕΧΕΙ ΔΕΣΜΕΥΤΕΙ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ ΝΑ ΜΗΝ ΕΠΕΚΤΑΘΕΙ ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΜΥΘΟΣ

Κανένα από τα κείμενα που διαμόρφωσαν την ευρωπαϊκή ασφάλεια μετά τον Ψυχρό Πόλεμο δεν περιείχε την ιδέα του περιορισμού της ανάπτυξης του ΝΑΤΟ ή του περιορισμού της δυνατότητας ένταξης ορισμένων χωρών. Το αντίθετο μάλιστα. Η Τελική Πράξη του Ελσίνκι (1975), που εξακολουθεί να υπογράφεται από την ΕΣΣΔ, αναγνωρίζει σε όλες τις χώρες «το δικαίωμα να ανήκουν ή να μην ανήκουν σε διεθνείς οργανισμούς». Μετά την κατάρρευση του Τείχους του Βερολίνου, η Χάρτα του Παρισιού (1990), που επίσης υπογράφηκε από τη Μόσχα, κατοχυρώνει «την ελευθερία των κρατών να επιλέγουν τις δικές τους ρυθμίσεις ασφαλείας». Και το 1997, η ιδρυτική πράξη της σχέσης μεταξύ ΝΑΤΟ και Ρωσίας αναφέρει ρητά ότι και τα δύο μέλη «θα επιδιώξουν την ευρύτερη συνεργασία μεταξύ των κρατών – μελών του ΟΑΣΕ με στόχο τη δημιουργία ενός κοινού χώρου ασφάλειας και σταθερότητας στην Ευρώπη, χωρίς διχασμό, γραμμές ή σφαίρες επιρροής που περιορίζουν την κυριαρχία οποιουδήποτε κράτους».

2 Η ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟ ΠΡΩΗΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΟ ΜΠΛΟΚ ΑΛΗΘΕΙΑ

Οι δυτικοί σύμμαχοι αναγνώριζαν ανέκαθεν την ειδική περίπτωση της Ουκρανίας, τόσο λόγω του μεγέθους της, των στενών οικονομικών και ιστορικών της δεσμών με τη Ρωσία, όσο και λόγω των πυρηνικών της. Το Κίεβο συμφώνησε το 1994 να εγκαταλείψει όλα τα πυρηνικά

όπλα με αντάλλαγμα τη δέσμευση της Ρωσίας, των ΗΠΑ και του Ηνωμένου Βασιλείου να «σεβαστούν την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και τα υπάρχοντα σύνορα της Ουκρανίας», σύμφωνα με μνημόνιο που υπέγραψαν οι τέσσερις χώρες.

Επιπλέον, μετά τη διάλυση της ΕΣΣΔ, η Δύση ξεκίνησε μια διαφοροποιημένη σχέση με το Κίεβο σε σχέση με άλλες χώρες του σοβιετικού μπλοκ. Ηδη το 1995, στην πρώτη δημόσια μελέτη του ΝΑΤΟ για τη διεύρυνσή του προς τα ανατολικά, μόνο η Ουκρανία και η Ρωσία αναφέρονταν ως οι δύο χώρες με τις οποίες θα πρέπει να ενισχυθούν οι σχέσεις, αλλά με ιδιαίτερο τρόπο.

3 Η ΔΥΣΗ ΕΧΕΙ ΠΡΟΚΑΛΕΣΕΙ ΤΗ ΜΟΣΧΑ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΛΗΘΕΙΑ εν μέρει

Η εύθραυστη ισορροπία μετά τον Ψυχρό Πόλεμο διαλύθηκε στις αρχές αυτού του αιώνα, όταν η Ουκρανία και άλλες χώρες στη ρωσική τροχιά άρχισαν να απομακρύνονται από τη Μόσχα για να πλησιάσουν τις Βρυξέλλες αναζητώντας όχι τόσο την ασφάλεια που πρόσφερε το ΝΑΤΟ, όσο κυρίως την ευημερία που υποσχεται η ΕΕ. Οι Δυτικοί έκαναν δύο κινήσεις που ενθάρρυναν αυτή την τάση και προκάλεσαν την αντίδραση του ρώσου προέδρου Βλαντίμιρ Πούτιν: στη σύνοδο κορυφής του ΝΑΤΟ τον Απρίλιο του 2008 στο Βουκουρέστι, ο τότε πρόεδρος των ΗΠΑ Τζορτζ Μπους επέμεινε, παρά τις ευρωπαϊκές αντιρρήσεις, να δώσει μια προοπτική ένταξης στη Βορειοατλαντική Συμμαχία στην Ουκρανία και τη Γεωργία. Ακολούθησε η έναρξη της λεγόμενης ανατολικής εταιρικής σχέσης της ΕΕ το 2009 για την ενίσχυση των εμπορικών δεσμών με την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν, τη Λευκορωσία, τη Γεωργία, τη Μολδαβία και την Ουκρανία.

Η απάντηση του Πούτιν δεν άργη-

ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΟΙΜΙΑ

Ένα φίδι άρχισε να κυνηγάει μια πυγολαμπίδα. Ύστερα από τρεις μέρες αδιάκοπης καταδίωξης, χωρίς δυνάμεις πια, η πυγολαμπίδα σταμάτησε και μίλησε στο φίδι:

- Μπορώ να σου κάνω μια εργασία;
- Δε συνηθίζω ν' ακούω τα θηράματά μου, αλλά μια που θα σε καταβροχθίσω, μπορείς να ρωτήσεις;
- Ανήκω στην τροφική σου αλυσίδα;
- Όχι
- Σου έκανα κανένα κακό;
- Όχι
- Τότε γιατί θέλεις να με σκοτώσεις; Αφού σκέφτηκε λίγο, το φίδι απάντησε:
- Επειδή δεν αντέχω να σε βλέπω να λάμπεις.

σε να έρθει. Στις 8 Αυγούστου 2008, η Ρωσία εισέβαλε σε τμήμα της Γεωργίας.

Το Κρεμλίνο έχει επαναλάβει παρόμοια τακτική σε όλες σχεδόν τις χώρες που εντάχθηκαν στην ανατολική εταιρική σχέση της ΕΕ. «Το 2021, πέντε από τις έξι χώρες της εταιρικής σχέσης εξακολουθούσαν να αντιμετωπίζουν παρατεταμένες συγκρούσεις στα εδάφη τους, οι οποίες εμπλέκουν τη Ρωσία σε διάφορους βαθμούς».

Η πίεση του Πούτιν οδήγησε σε στρατιωτικοποίηση ολόκληρης της περιοχής, σε σημείο που τέσσερις από τις έξι χώρες με φιλευρωπαϊκό προσανατολισμό κατατάσσονται μεταξύ εκείνων με τις υψηλότερες αμυντικές δαπάνες στον κόσμο σε αναλογία με τον πληθυσμό τους.

4 ΠΑΙΖΕΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΑΛΗΘΕΙΑ

Οι τιμές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου έφθασαν κοντά στα ρεκόρ τους. Οι πετρελαιοπαραγωγικές χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ρωσία, είχαν πληγεί τα προηγούμενα χρόνια καθώς οι τιμές κυμαίνονταν σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Ιστορικά άλλωστε είναι στενή η σχέση μεταξύ της ανόδου της τιμής και της πρόθεσης της Μόσχας να δράσει πέραν των συνόρων της. Αυτό συνέβη και τον Αύγουστο του 2008 στον πόλεμο με τη Γεωργία και τον Φεβρουάριο του 2014 με την κατάκτηση της Κριμαίας.

Η Μόσχα δεν είναι η μόνη που επωφελείται. Ο Οργανισμός Πετρελαιοεξαγωγικών Χωρών και οι σύμμαχοί του εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να σταθεροποιήσουν τις παγκόσμιες τιμές του πετρελαίου εάν ενεργήσουν συντονισμένα.

5 Η ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΝΑΖΙΣΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΜΥΘΟΣ

Αυτή η ρητορική έχει την προέλευσή της στον ρόλο που είχαν ακροδεξιές ομάδες και άτομα με ανοιχτά ναζιστική ιδεολογία στα πολιτικά τάγματα και ταξιαρχίες που πολέμησαν στις πρώτες μέρες του πολέμου του Ντονμπάς (όπου πολέμησαν, για παράδειγμα, δίπλα σε μουσουλμανικά τάγματα της Τσετσενίας) και στις ταραχές που σημειώθηκαν κατά τις αντικυβερνητικές διαδηλώσεις στην κεντρική πλατεία του Κιέβου, Μαϊντάν.

Ωστόσο, σε αντίθεση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, η Ακροδεξιά επί του παρόντος στερείται κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης στην Ουκρανία. Αυτή η ρητορική από το Κρεμλίνο αγνοεί το γεγονός ότι ορισμένοι υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι και προσωπικότητες με μεγάλη επιρροή στη χώρα είναι Εβραίοι, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου Βολοντίμιρ Ζελένσκι.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ 10

Στην προηγούμενη σύνθεση του ουκρανικού Κοινοβουλίου υπήρχαν δύο Έλληνες βουλευτές.

Τις τελευταίες δεκαετίες η Ομογένεια ξαναβρήκε τα πατήματά της. Πλέον, τους Έλληνες της Ουκρανίας τους συναντά κανείς παντού. Είναι καταστηματάρχες, ακαδημαϊκοί, γιατροί, δάσκαλοι.

Στον δημόσιο στίβο, όμως, ξεχωρίζουν αρκετοί Έλληνες πολιτικοί αναλυτές και διανοούμενοι. Εδώ και αρκετό καιρό, όλοι ανεξαιρέτως βρίσκονταν αντιμέτωποι με την απειλή ενός ρωσοουκρανικού πολέμου. Μετά την προσάρτηση της Κριμαίας στη Ρωσία, ο Ελληνισμός χωρίστηκε στα τρία.

Οι ελληνικές κοινότητες της Κριμαίας Γιάλτας, Θεοδοσίας, Ευπατορίας, Σεβαστούπολης, Κερτς,

Στάρι Κριμ, Τσερνόπολιε και άλλες εντάχθηκαν στη ρωσική επικράτεια. Δεκάδες ελληνικά χωριά βρέθηκαν να ανήκουν ξαφνικά στη Ρωσία. Άλλα βρίσκονται στη νέα συνοριακή γραμμή.

Το 2014 Ουκρανοί ελληνικής καταγωγής σκοτώθηκαν στις πολεμικές συγκρούσεις.

Η πολιτική τοποθέτηση των Ελλήνων της Ουκρανίας, όπως είναι φυσικό, δεν είναι ενιαία. Καθένας έχει την προσωπική του άποψη.

Στην ερώτηση ποια πλευρά στηρίζουν, η απάντηση διαφέρει. Επισήμως οι εκπρόσωποι των Ελλήνων της Ουκρανίας ταυτίζονται με την επίσημη ουκρανική θέση, την οποία στηρίζει και η Δύση.

Μέλη της Ομογένειας, μάλιστα, δηλώνουν έτοι-

μοι να υπερασπιστούν την ακεραιότητα της Ουκρανίας. Δεν είναι μυστικό, όμως, ότι άλλοι στο παρελθόν είχαν ταχθεί υπέρ της ένταξης στη Ρωσία, ή υπέρ της αυτονομίας της περιοχής του Ντονμπάς.

Σήμερα τα συμφέροντα των Ελλήνων εκπροσωπούνται από 95 ελληνικές κοινότητες σε 21 περιοχές της Ουκρανίας, οι οποίες έχουν ενωθεί στην Ομοσπονδία Ελληνικών Σωματείων Ουκρανίας. Η Μαριούπολη με σχεδόν μισό εκατομμύριο κατοίκους είναι το κέντρο του ελληνισμού, κάτι που μαρτυρεί και το όνομα της πόλης.

ΒΛΑΣΗΣ ΑΓΤΖΙΔΗΣ, ΝΕΦΕΛΗ ΛΥΓΕΡΟΥ

Κακές συνήθειες που σκοτώνουν τη δημιουργικότητα

Αν σκέφτεστε ότι μερικοί άνθρωποι γεννιούνται δημιουργικοί κι εσείς δεν ανήκετε σε αυτή την κατηγορία, καλό θα ήταν να αναθεωρήσετε. Αυτό που κάνει ορισμένους ανθρώπους να είναι πιο δημιουργικοί από τους άλλους είναι ότι καλλιεργούν τη δημιουργικότητά τους. Δεν επαρκεί η θέληση από μόνη της για να γίνετε δημιουργικοί – χρειάζεται καθημερινή αφοσίωση για να επέλθουν αυθεντικές σκέψεις και εκφραστικές ιδέες. Πολύ συχνά, βέβαια, το μεγαλύτερο εμπόδιο που βρίσκεται στο δρόμο σας είναι μερικές συνήθειές σας. Παρακάτω θα δείτε οκτώ από τις χειρότερες συνήθειες που σκοτώνουν τη δημιουργικότητα. Αν τις αναγνωρίζετε στη ζωή σας, είναι καιρός να τις σταματήσετε.

1. Πρόωρη/βεβαιασμένη κρίση

Για να γίνετε δημιουργικοί, θα πρέπει να επιτρέψετε στον εαυτό σας να γεννά ιδέες και να καινοτομεί ελεύθερα και χωρίς να κρίνει. Αν κρίνετε από πολύ νωρίς τις ιδέες σας, θα καταλήξετε να έχετε δεύτερες σκέψεις και να δημιουργείτε λιγότερα. Αφήστε τον αρχικό σας ειρμό σκέψων να κυλήσει χωρίς περισπασμούς. Θα υπάρξει χρόνος αργότερα για να επιλέξετε και να διορθώσετε το καλύτερο.

2. Έλλειψη θάρρους

Αν φοβάστε τις πιθανότητες ή το να ανακαλύψετε νέους δρόμους ή δειλιάζετε να διαλέξετε το δρόμο από όπου δεν έχει ταξιδέψει κανείς, θα δυσκολευτείτε να βρείτε την κύρια οδό. Η δημιουργικότητα απαιτεί θάρρος. Ο φόβος είναι ο μεγαλύτερος εχθρός της.

3. Αποφυγή της αποτυχίας

Δεν μπορείτε να είστε δημιουργικοί, ενώ φοβάστε την αποτυχία. Αν ο στόχος σας είναι να αποφεύγετε τις αποτυχίες και τα λάθη, θα κινηθείτε συντηρητικά, πράγμα που αντιτίθεται στη δημιουργικότητα.

4. Σύγκριση με τους άλλους

Όταν συγκρίνετε με τους άλλους, κλέβετε από τον

εαυτό σας τη δική σας καινοτομία και φαντασία. Θέστε τα δικά σας standards δημιουργικότητας και μην μπαίνετε σε διαδικασία σύγκρισης. Επιτρέψτε στον εαυτό σας να δημιουργήσει και να είναι διαφορετικός. Η μοναδική συνεισφορά που θα κάνετε ποτέ στον κόσμο θα έχει γεννηθεί από τη δημιουργικότητά σας.

5. Η αβεβαιότητα σας ταλαιπωρεί

Πολλοί άνθρωποι φοβούνται την ασάφεια. Θέλουν να ξέρουν ότι τα πράγματα θα έχουν νόημα. Ωστόσο, η δημιουργικότητα προϋποθέτει ότι θα κάνετε στην άκρη την αβεβαιότητα. Η δημιουργικότητα είναι μια συνήθεια, και η καλύτερη δημιουργικότητα απορρέει από τις καλές συνήθειες που σας επιτρέπουν να χρησιμοποιείτε τη φαντασία σας και την καινοτομία σας. Για να γίνετε αληθινά δημιουργικοί πρέπει να απαλλαγείτε από το φόβο του λάθους.

6. Παίρνετε την κριτική πολύ προσωπικά

Το feedback είναι πάντα καλό, το ίδιο και η κριτική αρκεί να μην την παίρνετε τόσο στα σοβαρά. Όλοι χρειαζόμαστε κάποιον που θα μας δώσει feedback: με αυτό τον τρόπο βελτιωνόμαστε. Ο φόβος της κριτικής σημαίνει παράλληλα και φόβο της εξέλιξης.

7. Έλλειψη αυτοπεποίθησης

Ένας βαθμός αβεβαιότητας συνοδεύει πάντα κάθε δημιουργική δράση και ένα μέτρο αυτο-αμφιβολίας είναι υγιές, αλλά η παντελής έλλειψη αυτοπεποίθησης μπορεί να σας κοστίσει τις ικανότητές σας.

8. Ανάλυση - Παράλυση

Αυτή η απαίσια κατάσταση σας καθιστά ανίκανους να λάβετε αποφάσεις λόγω υπερφόρτωσης πληροφοριών. Κάθε δημιουργικός άνθρωπος πρέπει να αντιληφθεί πως η υπερβολική σκέψη μπορεί να γίνει ο μεγαλύτερος εχθρός της δημιουργικότητας.

Αν θέλετε να δημιουργήσετε, θυμηθείτε: όσο περισσότερο καλλιεργείτε τη δημιουργικότητά σας τόσο καλύτεροι θα γίνεστε.

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

2) Στο Δημόσιο τομέα όλοι οι εργαζόμενοι είναι προγραμματισμένο να συμμετέχουν σε σεμινάρια και συνεδρίες, υποχρεωτικά και τις ώρες αυτές θα έχουν αντίστοιχα μειωμένο ωράριο.

3) Λειτουργία Ιδιωτικών και δημόσιων κολεγίων για πιστοποίηση υψηλού επιπέδου στις αρετές της ηθικής.

4) Σύλλογοι με καταστατικό προσανατολισμό τη βελτίωση και εθισμό των μελών και φίλων σε συγκεκριμένες αρετές, με πολλές διευκολύνσεις από την τοπική αυτοδιοίκηση.

5) Δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση.

Στην υποχρεωτική εκπαίδευση:

α) Δημοτικά σχολεία: Κύριος προσανατολισμός σε γνωστικό επίπεδο και συμμετοχική των παιδιών διαδικασία, όπου ο δάσκαλος (παιδαγωγός) θα είναι κυρίως παρατηρητής.

Αρχή είναι: πρώτα ηθικοί και αγαθοί πολίτες και μετά καλοί επιστήμονες.

β) Γυμνάσιο: Συνεδρίες θεματικές των μαθητών προγραμματισμένες και παρατηρούμενες από τον δάσκαλο.

6) Ελεύθερες ή και πληρωμένες συνεδρίες μέσω Internet σε διαπροσωπικά κανάλια (viber κλπ.).

Από όλες τις παραπάνω ενέργειες θα εκδίδουν οι αρμόδιοι φορείς σχετικό Πιστοποιητικό συμμετοχής και αξιολόγησής του εθισμού στις αρετές αυτές. Βέβαια ίσως και πολλοί άλλοι εφαρμόσιμοι τρόποι μπορεί να βρουν εφαρμογή και στη πολιτική. Είναι επείγον να καλύψουμε χαμένο χρόνο (αιώνες).

ΔΗΜ. ΗΛΙΑΚΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΣΚΟΥΛΑ 2 ΡΕΘΥΜΝΟ, ΤΗΛ: 2831035042, ΦΑΞ: 2831023392,
E-MAIL: k.kainotomia@gmail.com SITE: www.koinonikikainotomia.gr
FACEBOOK: Κοινωνική Καινοτομία <https://www.facebook.com/k.kainotomia/>.

Η έκδοση της εφημερίδας «Κοινωνική ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» δίνει το χρονικό περιθώριο στους αναγνώστες της, να στείλουν τις κοινωνικές καινοτόμες προτάσεις τους, στην εφημερίδα στο φαξ 2831023392 ή στο e-mail: k.kainotomia@gmail.com

Οι προτάσεις αυτές θα παρουσιάζονται είτε ως άρθρο, είτε ως μέρος των διαλόγων, στα επόμενα φύλλα.

Για τον σκοπό αυτό σε κάθε έκδοση, θα αναγράφονται τα θέματα που θα συζητηθούν στην επόμενη έκδοση της 31/7/2017. Τα θέματα αυτά είναι:

1. ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΗΘΙΚΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
2. ΚΡΑΤΟΣ	>>>>
3. ΑΓΟΡΑ	>>>>
4. ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟ	>>>>
5. ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ	>>>>
6. ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ:	>>>>
7. ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ:	>>>>
8. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ:	>>>>

Η εφημερίδα «Κοινωνική ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» κυκλοφορεί σε συγκεκριμένα σημεία πώλησης στην ΚΡΗΤΗ. Τα σημεία αυτά αναγράφονται στην ιστοσελίδα. www.koinonikikainotomia.gr, στην οποία αναρτώνται αναλυτικά όλες οι εκδόσεις της εφημερίδας

Το αντίτιμο για την εφημερίδα είναι προαιρετικό. Στα σημεία πώλησης οι εφημερίδες διατίθενται σε ιδιαίτερο σταντ πάνω στο οποίο υπάρχει «κουμπάρας» στον οποίο ο αναγνώστης προαιρετικά εισφέρει την οικονομική βοήθειά του, για την συνέχιση της έκδοσης της εφημερίδας. Η οικονομική διαχείριση της εφημερίδας δημοσιεύεται σε κάθε έκδοση όπως παρακάτω.

1. ΔΑΠΑΝΕΣ: ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ 7^{ου} ΕΤΟΥΣ 940 € - ΔΙΑΝΟΜΗΣ: ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΑ - ΙΔΡΥΣΗΣ: 1.716€ - ΛΟΙΠΑ
2. ΕΣΟΔΑ: ΙΔΡΥΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ 2.100 € - ΚΟΥΜΠΑΡΑ: 900 €
3. Εισφορές εκτός από τους κουμπάρδες δεν γίνονται δεκτές.

Την εφημερίδα διαχειρίζεται η Μη Κερδοσκοπική εταιρεία «Κοινωνική ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» με έδρα Σκουλά 2, Ρεθύμνο, τηλ 2831035042, φαξ 2831023392. Υπεύθυνος: κ. Δημήτρης Ηλιάκης, e-mail: demelialis@gmail.com, τηλ: 6974322338, facebook: Κοινωνική Καινοτομία, <https://www.facebook.com/k.kainotomia/>.

ΣΗΜΕΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΕΝΤΥΠΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ • ΚΤΕΛ Χανίων - Ρεθύμνου

- Χανιά, ΚΑΦΕ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ οδός: Χατζ. Νταλιάνη 40. κ Σπύρος Ανδρουλάκης. τηλ 6973350988
- Χανιά Πολυχώρος ΜΕΓΑΛΟ οδός: Γρηγορίου Ε' 69. τηλ 2821072352
- ΚΤΕΛ, Καστέλι Κισσάμου
- Καστέλι Κισσάμου, περίπτερο έναντι 1^{ου} Γυμνασίου κ. Γεώρ. Τσουρουπάκης, τηλ. 6972289878
- Παλαιόχωρα καφετέρια ΚΟΚΟΝΑΤ κ. Αντώνης Σερνιγιντώνης τηλ. 6971655429
- ΚΤΕΛ Παλαιόχωρας
- ΚΤΕΛ, Σταθμός Καντάνου
- Βρύσες Αποκορώνου καφετέρια LA LUNA κ. Γιάννης Κασαπάκης τηλ 2825051500
- ΚΤΕΛ, Σταθμός Βρύσες Αποκορώνου

ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ • ΚΤΕΛ Ρεθύμνου - Χανίων - Ηρακλείου

- Ρέθυμνο: Κέντρο Τύπου Μοάτσου. κ. Χαρίση Ελευθερία τηλ. 2831025935
- Ρέθυμνο: Βιβλίο Τύπος, Ηγούμενου Γαβριήλ 137
- Ρέθυμνο: Super market ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ
- Ανώγεια super market ΑΡΙΑΔΑΝΗ κ. Τάσος Σταυρακάκης
- Ανώγεια super market ΑΡΙΑΔΑΝΗ, κ. Μπάμπης Δραμουντάνης
- Ανώγεια Οικία Μουσείο Νίκου Ξυλούρη
- Σίσαρχα, Καφενείο κ. Κλάδου
- Πέραμα, καφετέρια REVANS, τηλ 2834023319
- Σπήλι, super market, Σταύρος Μπριλάκης
- Πλακιάς, super market, Κώστας Τριπολιτάκης, τηλ. 6972186997
- Πλακιάς, super market, ΣΥΝΚΑ
- Κάνεβος, super market Μαρία Ηλιάκη - Κουρμούλη

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ • ΚΤΕΛ Ηρακλείου - Ρεθύμνου - Λασιθίου

- Ηράκλειο Δισκοπολείο Αεράκης τηλ. 6980976609 (Πλατεία Κοραή)
- Σ/Μ ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ (Ν. Αλικαρνασού - Γαζου - Παραλιακής - Οδ. Κρασσανάκη Αγ. Ιωάννης - Οδός Παπανδρέου, Λεωφόρος Ικάρου)
- Ηράκλειο Κέντρο Τύπου κ. Βαγγελιώ Κουτάντου τηλ. 2810231090
- Super market ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ και Καφετέρια ΚΤΕΛ Μοίρες Ηρακλείου
- Βιάννος καφέ ΑΔΑΜΑΚΗΣ κ. Ειρήνη κ υιός Πετράκης τηλ 2895022249
- Τυμπάκι: Super market ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ • Ιεράπετρα - Σταθμός ΚΤΕΛ και Super market ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ

- Άγιος Νικόλαος καφετέρια Αστέρια λιμάνι Αγ. Νικολάου κ. Μιχ. Σγουρός τηλ. 6944714853
- Άγιος Νικόλαος - Σταθμός ΚΤΕΛ Άγιος Νικολάου και Super market ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ
- Σητεία - Σταθμός ΚΤΕΛ Λασιθίου και Super market ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ